БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 33 (16.723). | 9 февраль 1977 йил, чоршанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЧОРВА ЯЙЛОВЛАРИ — МАРДЛАР МАЙДОНИ

Томдилик машҳур бош чўпон, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жабай Болиманов касбимни шарафлайман, элга эътиқодимни меҳнат билан ифодалайман, деган чўпон-чўлиқлар қиш қиличини қўй-қўзилар бўғизига қадатмайди деган эди...

Республикамиз чорва яйловларида қиличини кўтарган қаҳратон ва шафқатсиз қиш ҳукм суряпти. Сурункасига ёққан қор, тинимсиз кўтарилаётган шамол-бўронлар оқибатида қаттиқ совуқ бўляпти. Йўлларда транспорт қатнови қийинлашди, чорва моллари, хусусан қўй-қўзиларга озуқа етказиб бериш, уларни илиқ сув билан таъминлаш мураккаблашди. Яйловлардаги бугунги қийинчиликлар йилнинг бошқа фаслларидаги қийинчиликлардан анча ошиб тушди.

Лекин яйловларнинг баҳодирлари бундан ҳам қаттиқ келган ва узоққа чўзилган қиш фаслларини кўп бошдан кечирганлар, машаққатларга бардош бериб, жамоат мулки — чорва моллари, биринчи галда қўй-қўзиларни кўз қорачиғидек асраб, авайлаб сақлаб қолганлар. 1969 йилги қишлов, унинг ноҳуш оқибатларини ҳеч ким унутгани йўқ. Ҳамма чорва қишлови ташвиши билан яшаб, меҳнат қиляпти.

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи қишлоқ хўжалиги ходимларига Мактубида чорвадорларимиз олдида турган улкан вазифалар конкрет тарзда белгилаб берилди.— 1977 йилги вазифаларни муваффақиятли ҳал этишда, — дейилади Мактубда, — ҳозир ишимизнинг икки муҳим йўналиши: кўкламги экишга ҳозирлик кўриш ва чорва қишловини ўтказиш алоҳида ўрин олиб турибди.

Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида чорвадорларимиз олдида чорвачилик маҳсулотлари ҳажмини анча кўпайтиришдек шарафли вазифалар турибди. Уни бажариш кўп жиҳатдан ва асосан чорва қишловини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан беталафот ўтказишга боғлиқ. Бунинг учун ҳамма имкониятларга эгамиз: кўпроқ ем-хашак ғамлаб олинган, фермалардаги механизация даражаси кўтарилган, чорвани замонавий молхоналар билан таъминлаш яхшиланган, энг муҳими, кадрлар ўсиб етишган.

Қиш фаслида фермаларда ем-хашак ресурсларидан ўринли фойдаланиш, ем-хашакни қайта ишлашни ташкил этиш, уларнинг тўйимлилигини ошириш биринчи даражали аҳамиятга эгадир. Бу иш ҳамма жойда сабот ва собитқадамлик билан олиб борилиши лозим.

Қиш-кўклам ойларида чорва моллари кўплаб болалайди, янги олинган наслни тўла сақлаб қолиш бу йил чорва туёғини ва маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учунгина эмас, бу тармоқни келгусида ривожлантириш учун ҳам негиздир. Чорва фермалари, отарларда хизмат қилаётган ходимлар буни ёдда тутишлари керак.

Қўйчилик муҳим ва сермаҳсул тармоқдир. Қўйчиликдан олинаётган гўшт, қоракўл тери, жун ва бошқа маҳсулотларни бошқа бирор тармоқдан олиш амри маҳол. Қўйчиликка ихтисослаштирилган хўжаликлар енгил саноатга хом ашъё, аҳолига озиқ-овқат етказиб беряпти. Бу тармоқнинг доимо партия, халқ эътиборида бўлиб келаётгани боиси шунда.

Бугун қўйчувонларимиз олдида қишловни муваффақиятли ўтказиш билан кўкламги қўзилатиш мавсумига ҳам пухта тараддуд кўриш вазифаси турибди. Лекин қишлов биринчи даражали ишдир. Бош чўпонлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари: нуроталик Норбой Эргашев, советободлик Турсун Буматовлар «Қишловни бирор бош қўй ёки қўзини чиқимга чиқармай ўтказамиз!» деган шиор билан майдонга чиқдилар.

Отарларда қўй-қўзилар яхши боқилиб юқори семизликда сақланяпти, бўғоз совлиқлар емланяпти, кеча-кундуз навбатчилик ташкил қилинган. Янги туғилган қўзилар алоҳида парваришланяпти, сув илитилиб ичириляпти. Ҳар бош қўй-қўзи мутахассислар назоратида бўляпти. Энг муҳими — қишлов бошидан буён чиқимга мутлақо йўл қўйилгани йўқ. Республикамизнинг Томди, Фориш, Бахмал, Нурота, Бойсун, Конимех, Бўстонлиқ ва бошқа чорвачиликка, хусусан қўйчиликка ихтисослаштирилган районлари хўжаликларида илғорларнинг тажрибалари кенг кўламда қўлланилиши лозим.

Чорва қишловини намунали ўтказиш умумхалқ ишидир. Давлат аҳамиятига эга бўлган бу муҳим ишдан бирор киши, бирорта ферма ва отар ходими четда қолмаслиги керак. Партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитети Мактубининг ғояларини барча чорвадорларнинг онгига сингдиришлари, уларнинг куч-ғайратлари, билим-тажрибаларини қишловни пухта ва соз ўтказишга сафарбар этишлари даркор.

Чорвадорларимиз, айниқса узоқ яйловларда хизмат қилаётган қўйчувонларимиз катта қийинчиликларга дуч келаётганидан кўз юмолмаймиз, айни кезда бу ўткинчи воқеа деб қўл қовуштириб ўтиришга ҳам ҳаққимиз йўқ. Гап миллион-миллионлаб қўйлар, яқин фурсатда улардан олинадиган қўзиларни мукаммал сақлаб қолиш, маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш устида бораётир. Шундай экан, мураккаб вазифалар ҳар бир коллективда оператив тарзда муҳокама қилиниши, уни ҳал этишнинг самарали йўллари топилиши, ички резервлар тўла ишга солиниши, ресурслардан оқилона фойдаланилиши даркор. Бугун ҳамма ўзини чорвадор ҳисоблаб, зарбдор фронтда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоғи керак.

Катта тадбирлар белгиланиши, куч-ғайрат сарфланишига қарамай айрим хўжаликларда чорва моллари, қоракўл қўйлари ориқлаб, ночор ҳолга тушиб қолмоқда. Бунга хўжалик раҳбарларининг бепарволиги, вазиятни аниқ илғаб олабилмаслиги сабаб бўлмоқда. Ем-хашакдан рационал фойдаланишда қаттиқ тартиб ўрнатилмаган, талон-торожликка барҳам берилмаган, исрофгарчилик тугатилмаган. Яна бир ачинарли томони шундаки, оғир қишнинг аччиқ сабоқларидан тезкорлик билан хулоса чиқариб, оперативлик кўрсатиш ўрнига эскича иш тутиляпти, кадрларда чорва молларининг тақдири учун масъулият ҳисси кучайтирилмаяпти. Партия ташкилотлари бундай ноҳуш кўринишларга барҳам беришлари, хўжалик раҳбарлари, мутахассислардан қаттиқ масъулият талаб қилишлари керак.

Қишлов даврининг вазифаси қийин, мураккабдир. Бугунги ишни эртага қолдириб бўлмайди. Мутахассислар, коммунистлар, комсомоллар, маҳаллий Советларнинг депутатлари чорва моллари, айниқса қўйларнинг тақдири ҳал қилинаётган жойларда бўлишлари, авангардлик, ташкилотчилик ролини ўйнашлари талаб этилади. Уюшқоқлик, онгли интизом, топширилган участкадаги ишнинг муваффақияти учун жавобгарлик ҳаммадан баравар талаб қилингандагина кутилган натижага эришилади. Бепарволик, беғамлик, ўзибўларчилик энг хавфли иллатдир. Бугун бир бош қўйни қўлдан бой бериш эртага камида уч-тўрт бош қўйдан жудо бўлишдир. Бунга асло йўл қўйиб бўлмайди. Нуқсонга йўл қўйган кишилар тегишли ташкилотлар олдида жавоб беришлари даркор. Муросасозликка ўрин йўқ.

Партия ташкилотлари чорвадорлар орасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларни шу куннинг талаблари даражасига кўтаришлари керак. Ўқилаётган лекциялар, ўтказилаётган суҳбатлар, намойиш этилаётган кўргазмали қуроллар, хуллас, идеология ишининг бутун йўналишида чорвадорларнинг меҳнат кўтаринкилигини юксалтириш йўли билан чорва қишловини яхши якунлаш биринчи ўринга қўйилмоғи керак. Социалистик мусобақа шартларининг бажарилиши мунтазам текшириб борилиб, ғолибларнинг тажрибалари умумлаштирилиши лозим.

Хўжалик раҳбарлари чорвадорлар, уларнинг оила аъзолари ҳақида ғамхўрликни кучайтиришга даъват этилгандир. Улар иссиқ кийим-кечаклар, озиқ-овқатлар, энг зарур буюмлар билан тўла таъминланишлари, унумли ишлашлари учун ҳамма шароитлар яратиб берилиши керак, токи, чорва яйловларида мардлик билан меҳнат қилаётган, уларга қўмаклашаётган кишиларнинг фикр-зикри қишловни партия ва ҳукуматимиз кутган даражада якунлашга қаратилсин!

Бутун куч, техника воситалари, резерв ва ресурслар қишловни уюшқоқлик билан ўтказишга сафарбар этилсин!

„СОЮЗ-24" КЕМАСИ ОРБИТАДА

ТАСС АХБОРОТИ

1977 йил 7 февралда Москва вақти билан соат 19 дан 12 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз-24» космик кемаси учирилди. Уни кема командири Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси полковник Виктор Васильевич Горбатко билан бортинженер подполковник — инженер Юрий Николаевич Глазковдан иборат экипаж бошқармоқда.

«Союз-24» кемасини учиришдан мақсад «Салют-5» орбитал илмий станциясида илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментларни давом эттиришдан иборатдир. Бу тадқиқот ва экспериментлар 1976 йилнинг 7 июлида «Союз-21» транспорт кемаси билан «Салют-5» станциясининг биргалашиб учиши билан бошланган эди.

Союз-24» кемаси ичидаги системалар нормал ишлаб турибди, экипаж ўзини яхши ҳис қиляпти.

Космонавтлар Горбатко ва Глазков ўртоқлар учиш программасини бажаришга киришдилар.

* * *

ПАРВОЗНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ. 8 февраль. (ТАСС). «Союз-24» космик кемаси 8 февраль куни Москва вақти билан соат 13 гача Ер атрофини 12 марта айланиб чиқди.

Бугун космонавтлар В. В. Горбатко билан Ю. Н. Глазков ўртоқларнинг иш куни соат 11 дан 30 минут ўтганда бошланди. Кема командири навбатдаги алоқа сеансида экипаж белгиланган парвоз программасини бажараётганлигини хабар қилди.

8 февралда ҳаракат траекторияси ростлаб қўйилгач «Союз-24» кемаси орбитасининг параметрлари қуйидагича бўлди:

— Ер юзасидан максимал олислиги (апогейида) —281 километр;

— Ер юзасидан минимал олислиги (перигейида) —218 километр;

— Айланиш даври — 89,2 минут;

— Орбитасининг оғиши — 51,6 градус.

Экипаж берган хабарга ва телеметрик ахборотларга кўра кеманинг борт системалари нормал ишлаб турибди. Космонавтлар Виктор Горбатко билан Юрий Глазковлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Полковник
Виктор Васильевич
ГОРБАТКО

Бортинженер-подполковник
Юрий Николаевич
ГЛАЗКОВ

«Союз-24» космик кемасининг командири, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Виктор Васильевич Горбатко 1934 йилда Краснодар ўлкаси Кавказ районининг Венци-Заря посёлкасида туғилди.

Батайскдаги учувчилар тайёрловчи ҳарбий авиация билим юртини тамомлаб чиққанидан кейин Совет Армиясининг авиация қисмларида хизмат қилди.

В. В. Горбатко 1960 йилда космонавтлар отрядининг аъзоси бўлди. 1968 йилда ишлаб тургани ҳолда Н. Е. Жуковский номли ҳарбий-ҳаво инженерлик академиясини битириб чиқди.

Виктор Васильевич 1969 йил октябрида учта космик кема— «Союз-6», «Союз-7», «Союз-8» кемаларининг группа бўлиб қилган парвозида «Союз-7» кемасида тадқиқотчи-инженер сифатида қатнашди, «Союз-23» кемаси командирининг дублёри бўлди.

В. В. Горбатко 1959 йилдан бери Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси. У кенг кўламда жамоатчилик ишлари олиб бормоқда. Совет—Монголия дўстлиги жамиятининг марказий правлениесининг раиси, СССР парашют спорти федерациясининг раисидир.

«Союз-24» космик кемасининг бортинженери Юрий Николаевич Глазков 1939 йилда Москвада туғилди.

У 1962 йилда Харьковдаги олий авиация инженерлик ҳарбий билим юртини битириб чиқди. Шундан кейин Совет Армиясининг авиация қисмларида инженер бўлиб ишлади.

Ю. Н. Глазков 1965 йилда космонавтлар отрядига қабул қилинди. Юрий Николаевич космик парвозга тайёргарлик давомида учувчилик касбини эгаллади. Турли типдаги самолётларда парвоз қилди.

У ҳарбий-ҳаво кучлари парашют-десант тайёргарлигининг инструкторидир.

Ю. Н. Глазков учувчи бошқарадиган космик кемалар ва станциялар парвозини бошқаришда бир неча бор қатнашди, «Союз-23» кемаси бортинженерининг дублёри бўлди.

Ю. Н. Глазков 1966 йилдан бери Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

Юрий Николаевич 1974 йилда кандидатлик диссертациясини ёқлади.

ЧЎЛҚУВАРЛАР АҲДИ

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ МИРЗАЧЎЛ РАЙОНИДАГИ «ГОЛОДНОСТЕПСТРОЙ» БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ АБАЙ НОМЛИ СОВХОЗ КОЛЛЕКТИВИНИНГ УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИ 60 ЙИЛЛИГИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШ ЮЗАСИДАН ҚАБУЛ ҚИЛГАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Қўриқ ердаги Абай номли совхоз коллективи КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қишлоқ хўжалик масалаларига доир нутқларидаги қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва уни давлатга сотиш юзасидан тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарди.

Деҳқончиликнинг асосий экини пахта етиштириш плани 4 йилда бажарилди. Тўққизинчи беш йиллик давомида 48395 тонна ёки пландагига нисбатан 10587 тонна кўп пахта етиштирилди. Ҳосилнинг 83 ярим проценти машиналарда териб олинди, ҳосилдорлик 1970 йилдагига нисбатан гектарига 4,9 центнер ошди. Дон экинлари, шу жумладан маккажўхори пландаги 3179 тонна ўрнига 4084 тонна етиштирилди. 8565 минг сўм фойда олинди. Меҳнат унумдорлиги саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 17 процент ошди. Ҳар бир центнер пахтанинг таннархи 3 сўм 07 тийин камайтирилди.

1976 йил плани муваффақиятли адо этилди.

8810 тонна пахта етиштирилди ва давлатга топширилди. Ҳар гектар ердан 29,3 центнердан ҳосил олинди. Бу эса тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 7 процент кўпдир.

1495 тонна дон, шу жумладан маккажўхори етиштирилди, сабзавот етиштириш плани 102,8 процент, полиз экинлари етиштириш 112,7 процент бажарилди. Бир йил ичида 498 тонна сут соғиб олинди. Ҳар бир соғин сигирдан пландаги 1820 литр ўрнига 2 минг литрдан сут соғиб олинди.

Совхоз коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорини жуда катта сиёсий аҳамиятга молик ҳужжат сифатида қабул қилиб ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

1977 йилда 3 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан, яъни 1976 йилда эришилган даражадан 5,7 центнердан кўп ҳосил етиштириб, ялпи пахта ҳосилини 10,5 минг тоннага етказамиз. Жами ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териб оламиз. Гектаридан 30 центнердан, жами 780 тонна бошоқли дон, гектаридан 70 центнердан, жами 1890 тонна маккажўхори дони етиштирамиз.

Киев чорвадорларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаб сут маҳсулдорлигини янада кўпайтирамиз ва 600 тонна сут ёки ҳар бир соғин сигирдан 2700 литрдан сут соғиб оламиз. Бузоқларни 327 бош кўпайтирамиз ёки ҳар юз бош сигирдан 90 та бузоқ олинишига эришамиз.

Қабул қилган социалистик мажбуриятларимизни бажариш учун бир қанча амалий тадбирлар белгиладик. Барча майдонларга минерал ўғит солиб, яхшилаб шудгорладик. Далаларга органик ўғит чиқариш давом эттирилмоқда. Суғориш шохобчалари ремонт қилинмоқда ва тозаланмоқда.

Бутун майдонларга чигитни гербицидлар ишлатилгани ҳолда агротехник жиҳатдан энг мақбул муддатларда кенг қаторлаб муайян миқдорда уруғлик экадиган сеялкалар билан экамиз. Ҳар бир гектар ерда 170 минг тупгача қалинликда ўсимлик бўлишига эришамиз.

Совхоз ғўзани шланга билан суғориб, механизация воситасида чеканка қилишни кенг жорий этади. 1977 йилда совхозда биринчи марта пневматик подборщиклар ишлатилади. Бу эса ҳосилни йиғиб-териб олишда қўл меҳнатини анча камайтиришга имкон беради.

Барча ишчилар ва бригада бошлиқлари кўкламги экин бошлангунга қадар —курслар ва семинарларда ўқиб, ўз малакаларини оширадилар.

Совхоз меҳнаткашлари ердан, техникадан, ўғитдан, барча мавжуд резервлардан янада яхшироқ фойдаланиб, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирамиз, деб КПСС Марказий Комитетини, Совет ҳукуматини ишонтирадилар.

Социалистик мажбуриятлар Мирзачўл районидаги «Голодностепстрой» бошқармасига қарашли Абай номли совхоз ишчи ва хизматчилари умумий йиғилишида қабул қилинган.

ОЛИЙ МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

8 февраль куни Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бир неча иттифоқдош республикалар Олий Советлари Президиуми Раисларига орденлар топширди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. М. Матчоновга, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми Раиси С. Б. Ниёзбековга, Литва ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. С. Баркаускасга Ленин орденлари топширилди.

Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Т. Қулатовга, Тожикистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. Холовга, Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. Қиличевга Меҳнат Қизил Байроқ орденлари топширилди.

Н. В. Подгорний мукофотланганларни самимий табриклаб, уларга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат ва фаолиятларида янгидан-янги катта муваффақиятлар тилади.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қорақалпоқ адабиётининг асосчиси Бердақ Қарғабой ўғли туғилган куннинг 150 йиллиги тўғрисида қарор қабул қилди.

1977 йил декабрь ойида Тошкент шаҳрида шу санага бағишлаб тантанали юбилей кечаси ўтказилади.

Юбилей тадбирларини тайёрлаш ва ўтказиш учун Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари К. Н. Яшин раислигида ташкилот комитети тузилди.

Шоирнинг ижодий меросини кенг пропаганда қилиш мақсадида республика Фанлар академиясига ва Ёзувчилар союзига адибнинг ҳаёти ва фаолиятига бағишлаб 1977 йил ноябрь ойида илмий сессия ўтказиш; Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети ва Республика Фанлар академияси ўзбек ва рус тилларида Бердақнинг танланган асарлари бир томликлари, шунингдек унинг ҳақидаги китобчани нашр этиш; Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография давлат комитетига бир қисмли ҳужжатли фильм чиқариш; республика газеталари ва журналларига, ЎзТАГга, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига юбилей тадбирларини тайёрлаш ва ўтказишнинг қандай бораётганлигини ёритиш топширилди.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига Нукус шаҳрида Бердақга ёдгорлик ўрнатиш, шунингдек Нукус университетининг филология факультетида унинг номига битта стипендия белгилаш топширилди.

УЛУҒ ОКТЯБРГА БАҒИШЛАНАДИ

Тожикистон, Ўзбекистон ва Қирғизистоннинг мусобақадош областларида «СССР халқларининг қардошлик оиласида 60 йил» шиори остида ижтимоий-сиёсий учрашув ва суҳбатлар ўтказила бошлади. Бу ерда лекция ва суҳбатлар, революция ва меҳнат ветеранларининг, ишлаб чиқариш илғорларининг учрашувлари бўлиб ўтди. Кўчма фото ва бадиий кўргазмалар ташкил этилди. Улар Ўрта Осиё республикалари экономикаси ва маданиятининг Совет ҳокимияти йиллари мобайнида қандай ривожланганлигини, Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бошланган меҳнат мусобақаси қандай давом этаётганлигини тасдиқлайди.

Ижтимоий-сиёсий мавзулардаги суҳбатлар ва учрашувлар қўшни республиканинг барча мусобақадош шаҳар ва қишлоқларида ўтказилади.

Ленинобод **(ТАСС мухбири).**

ГЎШТ ТАЙЁРЛАШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Қарши районининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўриб, гўшт сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. 1280 тонна гўшт топширилди. Хўжаликлар келтирган чорва моллар яхшилаб семиртирилди. «Ленин йўли», «Партия XXII съезди», «Ленинизм», «Аврора», Собир Раҳимов номли, «Москва» совхозлари ва бошқа хўжаликлар чорва маҳсулдорлигини ошириш ва планни муддатидан илгари бажариш учун курашга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Райониннг барча чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь 60 йиллиги тўғрисидаги қарорига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Сут сотиш квартал плани 70 процент бажарилди, яъни 1976 йилнинг шу даврига нисбатан 87 тонна кўп сут топширилди. Бир миллионтадан ортиқ тухум тайёрланди.

Қарши районининг деҳқонлари фан ва илғор тажриба ютуқларига таяниб, беш йилликнинг иккинчи йили охиригача чорвачилик маҳсулотининг ҳамма турларини етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш режасини тузмоқдалар. Бу йил ҳар бош сигирдан 4 тонна ва ундан ҳам кўпроқ сут соғиб олиш учун чорвадорлар ўртасида мусобақа авж олдирилди. «Москва» совхозининг сут соғувчиси Тамара Равшанова 160 тонна сут соғиб бериш мажбуриятини олди. Райондаги қоракўлчилар ўртасидаги мусобақа ташаббускори Пирим Эрназаров бу йил юксак марраниэгаллашга бел боғлади.

Қарши чорвадорлари қишга яхши сифатли ва тўйимли ем-хашак запасларини етарли ғамлаб олганликлари, чорва иситилган молхоналарда боқилаётганлиги туфайли меҳнатда ана шундай муваффақиятни қўлга киритдилар.

Район меҳнатчилари ҳозир чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Ем-хашакдан самарали фойдаланишга, чорва молларини кўкламги болалатишга тайёрлашга катта эътибор бермоқдалар.

Деҳқонлар кўкламги экиш кампаниясини намунали кутиб олиш учун курашмоқдалар. Районда бу йил 60 центнерлик пахта хирмони кўтариш учун илғорлар бошлаган ҳаракат кенгайиб бормоқда.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Жаҳон матбуоти Совет Иттифоқида космонавтлар В. В. Горбатко билан Ю. Н. Глазков тушган «Союз-24» космик кемаси учирилганлигини кўзга яққол ташланадиган жойларда хабар қилмоқда. Америка газеталари ЮПИ агентлигининг хабарини берган. «Союз-24» кемасининг учирилишига бағишланган бу хабарда «Совет Иттифоқида Юрий Гагариннинг тарихий орбитал парвозидан бери ичига одам тушган кема 30-марта муваффақиятли учирилди» дейилади.

Венгрия матбуоти республикада Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида тураётган янги-янги корхоналар тўғрисида хабар беради. «Мадьяр Херлап» газетаси «Қизил чепель» коллективининг ташаббуси миллат доирасидан ташқарига чиқди ва шонли юбилей шарафига социалистик мусобақа интернационал характер касб этди, деб таъкидлайди.

Болгариянинг газеталари бир қанча округларнинг меҳнаткашлари БКП Марказий Комитетининг мурожаати ҳамда Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига зиммаларига олган мажбуриятларни босиб чиқарди. Улар ишлаб чиқаришнинг техника даражасини, маҳсулот сифатини ошириш, моддий-энергетика ресурсларидан самарали фойдаланиш мажбуриятини олганлар.

ГДР газеталари эркин немис касаба союзлари бирлашмалари район конференцияларининг бориши тўғрисида хабар берган. «Нойес Дойчланд» газетаси бирлашма раиси Г. Тишнинг шу конференциялардан бирида сўзлаган нутқини баён қилиб берган. «ГДР меҳнаткашлари, — дейди у, — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги белгиси остида Совет Иттифоқида турдош корхоналар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш, совет новаторлари методларини ижодий қўллашга маҳкам бел боғлаганлар».

Польшанинг «Жольнеж Вольности» газетаси социалистик мамлакатлар ҳамкорлигининг самарали натижалари тўғрисида мақола эълон қилган.

Парижда чиқадиган газеталар Ғарбий Европа мамлакатлари билан Япония ўртасида кемасозлик, қишлоқ хўжалиги ва балиқчилик проблемалари юзасидан бугун Парижда бошланадиган музокараларни шарҳлаган. Газеталар шу мамлакатлар билан океан ортидаги мамлакат ўртасидаги мавжуд чуқур зиддиятларни кўрсатиб ўтади.

Лондонда чиқадиган «Морнинг стар» газетаси мамлакатда улгуржи нарх-наво кўтарилганлиги тўғрисида саноат министрлиги кеча эълон қилган маълумотларни шарҳлаб, бу маълумотлар нарх-наво комиссияси кўклам охирига бориб Англияда пулнинг йиллик қадрсизланиши 19 процент кўтарилади, деб огоҳлантиришини тасдиқлайди, дейди.

(ТАСС, 8 февраль).

„СОЮЗ-24"ГА СТАРТ БЕРИЛДИ

Старт берилишидан сал олдин Звездний шаҳарчасида «Союз-24» экипажининг командири Виктор Горбатко ва бортинженер Юрий Глазков билан суҳбатлашдик. Экипаж эрталабки сайрдан ҳозиргина қайтиб келган эди. Космос сари навбатдаги учишга кўп ойлик тайёргарлик ниҳояси бўлмиш охирги имтиҳонлардан ўтилди. Тренажерлар ва машқ самолётларининг кабиналарида, конструкторлик бюролари ва космик кемалар ясалувчи стабелларда юзлаб соат ўтказилди. Орадан бир неча кун ўтгач, улар икковлон космосда ишлашлари лозим.

Стартга тайёргарлик кўраётганлар билан шу тахлитда неча марта ёнма-ён ўтириб, уларнинг ҳар биридан фазогирлик чўққилари сари олиб борувчи йўл қандай бошланганлиги тўғрисида гапириб беришини сўраганмиз! Уларнинг қисматларида ёш ва мустақил ҳаёт қандай бошланганлигидан қатъий назар ҳаммалари учун муштарак томонлари борми?

— Старт олдидан Юрий Гагариннинг тўлқинланиб айтган сўзларини эшитганимдан бери келажагим кўп жиҳатдан ўзимга равшан бўлиб қолди, — деди командир. — У Ватан топширигини шараф билан бажаришга тайёрлиги тўғрисида гапириб, ўзига шу қадар муҳим ишни топширган халқ, партия ишончини ҳаётидаги энг юксак мукофот деб ҳисоблаган. У Совет кишиси учун ўзини Октябрь революциясининг ватани бўлмиш катта мамлакат фарзанди деб ҳисоблашдан кўра олийроқ бахт, саодат йўқ, деб такрор-такрор гапиришни жуда севарди.

Гагариндан кейин учган 37 космонавтнинг ҳар бири ўзининг меҳнат биографияси Смоленск диёрида ёки Сибирь ерларида, ҳунар мактабидаги станок ёнида ёки машқ самолётининг штурвали ёнида бошланганлигидан қатъий назар шу «Октябрь қуввати» билан фазога кўтарилган эди.

— Кичи суйган ишига халқ пушти паноҳ бўлиб турганлигини сезиб туриш энг муҳими эканлиги ҳақида командир тўғри гапини айтди, — деб суҳбатга киришди Юрий Глазков.

«Союз-24» кемаси экипажининг фикрича, умумхалқ ишидан қанотланиш, шу ишни рўёбга чиқариш учун ҳамма куч-қувватларни тўплай билиш маҳорати совет характерининг асосий фазилатларидир. КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорида айтиб ўтилганидек, замонамизнинг энг тараққийпарвар ва мўътабар таълимоти ҳамда жамиятини вужудга келтирган нарса шу умумхалқ ишининг қудрати ва миллион-миллион қалбларнинг ҳарорати эмасми?

Виктор Горбатко космосга биринчи марта учаётгани йўқ. Бундан етти йил аввал учта «союз»да группа бўлиб учишда қатнашмоқ учун Анатолий Филипченко ва Владислав Волков билан бирга «Союз-7» да самога кўтарилган эди. У учувчи бошқарадиган программаларга тайёргарлик кўришда қатнашган, ёш космонавтлар билан дарс олиб борган, учишни бошқариш марказида кема ва орбитал станцияларнинг экипажларига консультациялар бериб турганди.

— Сизнинг экипажингиз қачон тузилган?

— Ҳужжатларга қарайдиган бўлса бундан икки ярим йил аввал тузилди. Аслида эса бундан анча аввал бошланган. Юрий Глазковни кўпдан бери биламан; у биринчи класс инженери, ажойиб ўртоқ. Бундан беш йил аввал машқ графигига биноан битта группага тушиб қолган эдик. Ўшанда у менга ёқиб қолиб, яна бир бор учадиган бўлсам бирга учишни мўлжаллаб қўйган эдим. Учишга тайёргарлик айни қизиган пайтларда Юра очиқ космосда космонавтнинг хатти-ҳаракат проблемалари хусусида кандидатлик диссертациясини ёқлади. «Союз-24» бортинженери меҳнатсевар, камсуқум киши.

Унинг ҳаётидаги кўп нарсалар пойтахт билан алоқадор. Пойтахтнинг Пролетар районидаги 623-мактабда, кейинчалик Москвадаги иккинчи тайёргарлик-артиллерия мактабида ўқиган. Юрий Ставрополдаги иккинчи Суворов ҳарбий мактабида ўқиган йиллардагина Москвадан йироқда бўлган. Шу мактабни битиргач, Харьков олий авиация инженерлик ҳарбий мактабида ўқишни давом эттирган. Инженер бўлиб чиққанидан уч йил ўтгач, Юрий Глазков космонавтлар отрядига қабул қилинади.

Бундан етти йил аввал Виктор Горбатко биринчи бор орбитада ишлаётганида Глазков ерда вахтада турарди. Ўшанда у ердаги ўлчов пунктларидан бирининг оператори эди. 1977 йил февралининг офтоб чарақлаган кунида рўёбга чиққан орзуси ўшанда туғилган бўлса эҳтимол.

Космодромда кеч кира бошлади. Қозоғистон диёрининг қор босган чўл узра салгина кўтарилган кичик бир қисмида ҳамма нарса экипаж етиб келишига тайёр турибди. Енилги қуйилган ракета старт майдонида турибди. Команда пунктидаги хронометрлар старт олдидан сўнгги дақиқаларни кўрсатмоқда.

Бир вақт прожекторлар автобусдан чиқиб келган икки кишининг гавдасини яққол кўрсатди. Командирнинг учишга тайёр бўлганлик тўғрисида бераётган доклади эшитилади. Яна бир дақиқа ўтгач, космонавтлар «старт ҳавозаларининг» юқори майдонига кўтариладилар.

Орадан икки соат ўтгач, телескоп окулярига қараб турганимизда учишга берилган охирги командаларни эшитдик.

— Старт калити буралсин!

— Ўт олдирилсин!

Бир лаҳзада бутун чўлни ёрқин бир аланга тўтиб кетди. Осмон кун чиқиш олдидагидек ёришди. Дарҳақиқат космосда бажариладиган яна бир иш тонги ёриша бошлади. Советлар мамлакатининг юбилей йилида космонавт бошқарадиган биринчи учишга старт берилди.

Звездний Городок —
Бойқўнғир космодроми

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
(ТАСС махсус мухбири).

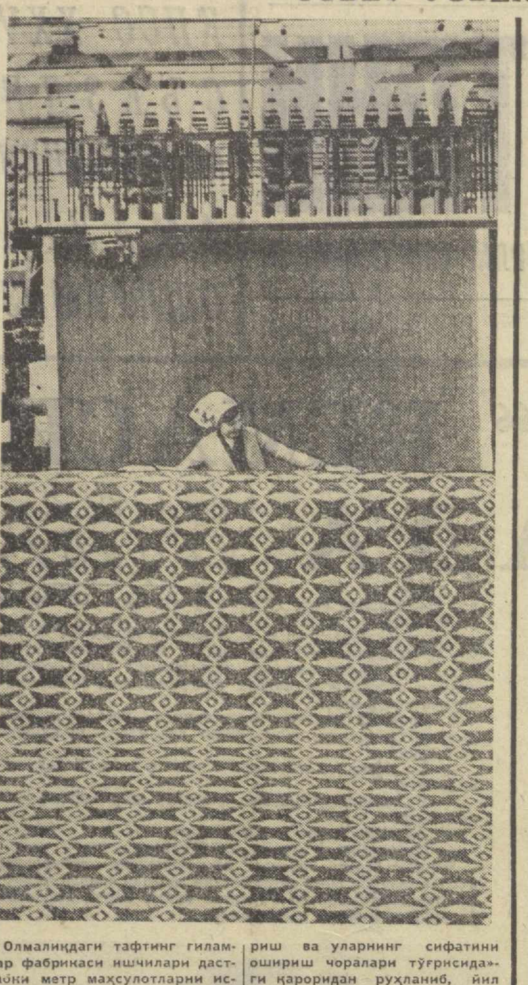

Олмалиқдаги тафтинг гиламлар фабрикаси ишчилари дастлабки метр маҳсулотларни истеъмолчиларга жўнатишди. Навқирон корхона коллективи КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1976 —1980 йилларда кўплаб талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва уларнинг сифатини ошириш чоралари тўғрисида»ги қароридан руҳланиб, йил охиригача 3,5 миллион квадрат метр сунъий гилам ва пойёндоз тайёрлаш мажбуриятини олди. Суратда: гилам цехида.
Г. Пун ва С. Метелица фотоси.
(ЎзТАГ).

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

ИККИ МИЛЛИОНИНЧИ КУБ МЕТР БЕТОН

«Андижангидрострой» бошқармаси қурувчилари янги меҳнат ғалабасига эришдилар. Сув омбори тўғони қурилишига икки миллионинчи куб метр бетон муддатидан барвақт ётқизилди.

Андижон сув омбори бу йил дастлабки юз миллион куб метр об-ҳаётни ўз сийнасига жамлайди. 1980 йилга бориб эса гидроиншоот лойиҳа қувватига етиб, 1 миллион 750 миллион куб метр сувни тўплай олади. Ана шунда Ўзбекистон ва қардош Қирғизистон ССРнинг 460 минг гектар майдонини суғориш имконияти яратилади.

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН УЧАСТКА

Республика пойтахтидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида жун газламадан кўйлак тайёрлаш йўлга қўйилди. Бунинг учун бир участка ихтисослаштирилиб, юксак унумли асбоб-ускуналар билан таъминланди.

Бирлашма чеварлари маҳсулот хилларини кўпайтириш ва сифатини оширишга катта эътибор беришяпти. Тикувчилар баҳоргача акрил ва кристолон типидаги сунъий шойидан биринчи марта кўйлак ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга аҳд қилдилар.

ҚАНДОЛАТЧИЛАР МАЖБУРИЯТИ

Тошкентдаги «Ўртоқ» фабрикаси қандолатчилари ичига табиий асал солинган конфет ишлаб чиқаришга киришдилар. Ленинградлик матбаачилар янги маҳсулот учун чиройли ўров қоғозлари тайёрлаб бердилар.

Янги технологиянинг жорий этилиши маҳсулот сифатини анча яхшилаш имконини берди. Бу йил корхона коллективи етти хил янги конфет ва карамель ишлаб чиқаришни ўзлаштиради. Ўтган йилдагидан бир ярим минг тонна кўп ширинлик истеъмолчиларга жўнатилади.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА 60 ЦЕНТНЕРДАН

«Совет Қорақалпоғистони» газетаси ўз саҳифасида Амударёнинг қуйи этакларида жойлашган, бир-бирига қўшни Қорақалпоғистон АССР, Хоразм области ва Туркманистон АССР Тошовуз области пахтакорларининг ўзаро социалистик мусобақасига кенг ўрин бериб, уч область пахтакорлари ўртасида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига 60 центнерчилик ҳаракатини кенг қулоч ёйдиришда ташаббускорлик кўрсатмоқда. Газета Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Норбой Рўзимбетов, Хоразм область Хазорасп районидаги Карл Маркс номли колхоз бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Матёқуб Матназаров, Кегейли районидаги Куйбишев номли совхознинг бригада бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ орденли У. Пирлепесов, Тошовуз область кўҳна Урганч районидаги «Қизил Юлдуз» колхозининг бригада бошлиғи, Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени кавалери И. Жуманиёзовларни ўзаро социалистик мусобақага чақирдилар.

РЕЗЕРВЛАР — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ИЗЛАНИШЛАР САМАРАСИ

Самарадорлик ва сифат беш йиллигида юксак кўрсаткичларга эришиш учун курашаётган Тошкент шаҳридаги қатор коллективлар орасида Электрон техника заводининг меҳнат аҳли алоҳида ўрин тутмоқда. Бу соҳада корхонадаги ижодкор ишчиларнинг илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш учун жонбозлик кўрсатаётганликлари туфайли кўпдан-кўп ютуқлар қўлга киритилаётир.

Жумладан, корхонанинг тиниб-тинчимас рационализаторлари ва новатор ишчиларининг ижодий изланишлари ва фойдали таклифлари туфайли ўтган йилнинг ўзида завод учун бир неча юз минг сўмлик иқтисодий фойда келтирилди.

Бу йил ҳам корхонада рационализаторларнинг ижодий фаолиятлари кенгайиб бораётир. Яқинда илғор ишчи ва моҳир мастер С. Костеров бошлиқ участкада яна бир илғор технология ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу прогрессив усул корхона учун ҳар йили эллик минг сўмлик иқтисодий фойда келтириши мумкин эканлиги ҳисоблаб чиқилди. Унинг мусобақадоши С. Гордон мастерлик қилаётган йиғув участкасида ҳам янги рационализаторлик таклифи амалга оширилди. Бу маҳсулот сифатини бир неча процентга ошириш имконини беради. Бу икки фойдали рационализаторлик таклифи корхона коллективи томонидан муносиб тақдирланди. Корхонадаги рационализаторлар конкурсининг ғолиблари деб топилган С. Костеров ва С. Гордонлар мукофотлар билан тақдирландилар.

Корхона рационализаторлари кейинги пайтларда кўплаб янгидан-янги таклифлар билан чиқиб, уларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Заводнинг кўпчилик мутахассислари ва тажрибали ишчилари шу кунларда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг олтмиш йиллиги шарафига мусобақани тағин ҳам кенг авж олдириб юбордилар. Ҳар бир бригада, участка ва цехда самарадорлик ва сифат учун кураш, кўплаб сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришмоқдалар.

РАСМИЙ АХБОРОТ

ТУВА АССР ЭКОНОМИКАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА ЯНГИ БОСҚИЧ

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Тува АССРнинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада комплекс ривожлантириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

Қарорда қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: Тува АССРда Совет ҳокимияти йилларида бир қанча социал-иқтисодий ўзгаришлар амалга оширилди. Саноатнинг конруда, рангли металлургия, кўмир, энергетика, ёғочсозлик, бинокорлик материаллари саноати, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати каби тармоқлари вужудга келтирилди. Республикада кейинги 10 йил ичидагина бир қанча йирик саноат корхоналари, шу жумладан «Тувасбест» ва «Тувакобальт» кон-саралаш комбинатлари, қурилиш деталлари комбинати, Каа-Хем кўмир разрези, ёғочсозлик комбинати, ун-тегирмон комбинати ва бошқа корхоналар ишга туширилди. Республикада замонавий техника билан таъминланган йирик колхоз ва совхозлар ишлаб турибди. Уй-жой коммунал хўжалиги ривожланди. Меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги йил сайин юксалиб бормоқда, уларнинг турмуш ва меҳнат шароити яхшиланмоқда. Маданият, маориф, соғлиқни сақлаш муассасалари ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналари шохобчалари кенгаймоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР министрликлари ҳамда идораларига, РСФСР Министрлар Советига, КПСС Тува область комитетига ва Тува АССР Министрлар Совети зиммасига ўнинчи беш йилликда Тува АССРнинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада комплекс ривожлантириш ва шу жумладан қуйидаги ишларнинг бажарилишини таъминлаш мажбуриятини юкладилар.

1980 йилда саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш 1975 йилдагига нисбатан камида 1,5 баравар кўпайтирилсин;

аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш мақсадида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг янада ривожлантирилиши таъминлансин, шу беш йилликда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг ўртача йиллик ҳажми тўққизинчи беш йилликка нисбатан 26 процент кўпайтирилсин;

Тува АССР халқ хўжалигининг республика доирасида юк ташишга бўлган эҳтиёжларини қондириш, республикага юк келтирилишини ва республикадан бошқа жойларга маҳсулот ташишни таъминлаш мақсадида транспорт янада ривожлантирилсин;

Тува АССР аҳолисининг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини янада ошириш таъминлансин. Тува АССРда янги саноат корхоналари ва цехларини қуриш, ишлаб турган корхона ва цехларни кенгайтириш ҳамда реконструкция қилиш, маҳаллий ҳаво йўлларини кенгайтириш, автомобиль йўлларини, дарё транспорти, алоқа объектларини қуриш, шунингдек санатория-курорт муассасалари шохобчалари ва туристик базаларни ривожлантириш юзасидан СССР министрликлари ва идораларига ҳамда РСФСР Министрлар Советига топшириқлар белгиланди.

Қарорда дон, картошка, сабзавот, гўшт, сут ва тухум етиштиришни янада кўпайтириш, шунингдек, қишлоқ хўжалик корхоналари ва объектлари, паррандачилик фабрикалари ва чорвачилик комплексларини қуриш мўлжалланади.

1977 — 1980 йилларда Тува АССРда жами саҳни 515 минг квадрат метрли уй-жой, 15,8 ўринли умумий таълим мактаблари, касалхоналар, поликлиникалар, коммунал хўжалик корхоналари, Красноярск политехника институтининг Қизил шаҳридаги филиали учун бинолар, музика-драма театри, маданият уйлари ҳамда бошқа коммунал хўжалик объектлари ва маданий-маиший объектлар қурилади.

Аҳолига савдо хизматини яхшилаш тадбирлари кўзда тутилди. 1980 йилда маиший хизмат ҳажми 1975 йилдагига нисбатан камида 1,7 баравар, қишлоқ жойларда эса 1,9 баравар ортади.

Маҳаллий аҳоли орасида бинокорлик ихтисослари бўйича малакали ишчилар тайёрлаш учун учта ҳунар-техника билим юрти биносини қуриш мўлжалланди.

РАНГЛИ МЕТАЛЛ ЧИҚИТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИЛСИН

Иккиламчи ресурслардан фойдаланишни кенгайтириш, КПСС XXV съезди қарорларида белгиланган муҳим вазифаларнинг биридир. Шунга биноан, СССР Министрлар Совети темир-терсак ва рангли металл чиқитларини тайёрлашни яхши йўлга қўйиш ва булардан қуйиладиган иккиламчи рангли металлар сифатини ошириш масаласини қараб чиқди.

Қабул қилинган қарорда темир-терсак ва рангли металл чиқиндилари тўплашни кўпайтириш, тайёрланадиган иккиламчи рангли металлар сифатини яхшилаш ва улардан халқ хўжалигида, шу жумладан халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш учун янада кенг фойдаланиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, СССР министрликлари ва идоралари ўзларига қарашли корхоналарда темир-терсак ва рангли металл чиқитларини тўла ҳажмда йиғиштириб олишни таъминлашлари, узоқ вақтдан буён фойдаланилмаётган ва реализация қилиш иложи бўлмаган материаллар ҳамда ускуналарни тўплаш ҳисобига темир-терсак тайёрлашни кўпайтиришга алоҳида эътибор беришлари, Союзвторцветмет тайёрлаш ташкилотларига рангли металл чиқитларини қуюлма группалари ва маркалари бўйича алоҳида-алоҳида топширишни ташкил этишлари керак.

Министрликлар ва идоралар фойдаланиладиган ва тез эримайдиган инструментни ҳамда тез қирқадиган пўлат инструментни марказлаштирган тартибда чархлашни таъминлашлари, чархлаш операциялари сифатини оширишни ва таркибида вольфрам моддаси бўлган чиқиндиларни тўла-тўкис тўплашни таъминлашлари лозим. Центросоюз аҳоли фойдаланган алюминий ўраш идишлари ва рух батареяларини тўплаш ишларини уюштиради.

Корхоналар ва ташкилотлар ходимларининг темир-терсак ва рангли металл чиқиндиларини тўплашдан манфаатдорлигини ошириш учун темир-терсак ҳамда чиқиндиларни реализация қилишдан олинадиган маблағлардан мукофотлаш фондига ажратмалар миқдори кўпайтирилди.

Темир-терсак ва рангли металл чиқиндиларини қайта ишлаб берган янги завод ва базаларни қуриш ҳамда ишлаб турган завод ва базаларни кенгайтириш юзасидан СССР Рангли металлургия министрлигига ва қурилиш министрликларига топшириқлар берилди. СССР Рангли металлургия министрлигига иккиламчи рангли металлургия корхоналарининг техникавий даражасини ошириш тадбирларини бажариш ва шу ҳисобдан металларни қайта ишлаш ҳажмини кўпайтириш, шунингдек янада кенгроқ кўламда фойдаланиш учун ишлаб чиқариладиган алюминий, мис қуюлмалари ва бошқа қуюлмаларнинг турини кўпайтириш топширилди.

ШАҲАРЛАРИМИЗНИ КЎРКАМ ҚИЛИШ УЧУН

СССР Министрлар Совети «Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советлари ижроия комитетларининг архитектура планлаштириш ташкилотларини мустаҳкамлаш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларини, йирик шаҳарларни ва курорт шаҳарларини планлаштириш ҳамда қуриш ишларини янада яхшилаш, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советлари ижроия комитетлари архитектура — планлаштириш ташкилотларининг ана шу шаҳарларнинг бош планларини ва планлаштириш ҳамда қуриш лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш соҳасидаги ролини кучайтириш, қурилиш ва архитектура сифатини ошириш мақсадида мавжуд архитектура-планлаштириш ташкилотларини қайта ташкил этишни зарур деб топди:

иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида ва 1 миллион киши ва бундан кўпроқ аҳоли яшайдиган йирик шаҳарларда — бош архитектура-планлаштириш бошқармалари тузилади;

500 мингдан тортиб 1 миллионгача аҳолиси бўлган шаҳарларда, шунингдек Тольятти, Оренбург, Томск, Тюмень шаҳарларида ва курорт шаҳарлари Сочи, Ялта, Сухуми, Кисловодск шаҳарларида архитектура-планлаштириш бошқармалари тузилади.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига юқорида номлари айтиб ўтилган шаҳарлардаги архитектура-планлаштир иш ташкилотларини юқори малакали мутахассислар билан мустаҳкамлаш ва уларнинг ишлаши учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш тадбирларини амалга ошириш топширилди.(ТАСС).

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ ПРОБЛЕМАЛАРИ

ИҚТИСОДИЙ НАЗАРИЯ МАСАЛАЛАРИ

Жонажон Коммунистик партиямизнинг XXV съезди барча ишларнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш вазифасини қўйди. Социалистик тузум тараққиётининг ҳозирги даврида самарадорлик ва сифатни ошириш техникавий, иқтисодий, ижтимоий, сиёсий ва идеологик вазифалар бўлиб, улар замирида партиянинг илмий асосланган иқтисодий стратегияси туради. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXV съездида таъкидлаганидек, самарадорликка зўр бериш бутун иқтисодий стратегиямизнинг жуда муҳим таркибий қисмидир.

Экономикамиз учун самарадорлик ва сифатни оширишга қаратилган кураш ҳодиса сифатида янгилик эмас. Социалистик экономикамиз ташқаридан ёрдам олмай капиталистик давлатлар қуршовида бунёд бўлди ва ривожланди. Совет халқи В. И. Ленин васиятларига амал қилиб, хўжаликни омилкорлик билан юритиш, меҳнат ва моддий ресурсларга тежамкорлик билан ёндашиш, барча маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланишнинг ажойиб намуналарини кўрсатиб келди. Тежамкорлик режими социалистик хўжалик юритишнинг доимо энг муҳим принципларидан бўлган. Тарихан қисқа муддатда Ватанимиз қудратли индустриал-аграр мамлакатга айланди. Ҳозир СССР катта ишлаб чиқариш кучларига, бақувват экономикага эга.

Ҳозирги давр экономикаси учун самарадорлик ва сифат энг актуал вазифа бўлиб, бу ўринда гап иқтисодий самарадорликнинг юқори босқичи ҳақида кетмоқда. КПСС XXV съезди ўртага қўйган самарадорлик ва сифат проблемалари худди ана шу янги сифатни ўзига қамраб олиб, янги иқтисодий талабларнинг юксак даражадаги масаладир. Шунинг учун ҳам юксак даражадаги иқтисодий самарадорлик ва сифатга оид объектив шарт-шароитлар, омил ва янги типдаги кўринишлар билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқиш жоиздир.

I

Янги типдаги, янада юксак даражадаги самарадорлик ва сифатнинг объектив шарт-шароитлари. Экономиканинг янги кўламлари. КПСС XXIV съезди уқтирганидек, халқ хўжалиги тараққиётининг ҳозирги босқичида ўзига хос бир қанча хусусиятлар мавжуд. «Миқёсларнинг бутунлай янгилиги мана шу хусусиятларнинг энг муҳимларидан биридир, — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев. — Кўп тармоқли индустрияга ва йирик социалистик қишлоқ хўжалигига, илғор фанга, малакали ишчи кадрларга, мутахассисларга, хўжалик раҳбарларига асосланган жуда катта иқтисодий қувват вужудга келтирилди».

Социалистик жамиятимиз ҳозир шундай даражадаки, унда халқ хўжалиги, социалистик ишлаб чиқариш муносабатлари, кенг халқ оммасининг маданияти ва онглилиги юксак поғонага кўтарилди. Тўққизинчи беш йиллик охирларига бориб, асосий ишлаб чиқариш фондларининг қиймати 800 миллиард сўмдан ошиб, 1965 йилги даражадагидан 2,5 мартадан зиёд ортиқ бўлди. Ўнинчи беш йилликда эса меҳнат воситалари фондининг ўсиши 36 процентни ташкил қилади. 1975 йилда миллий даромад 1922 йилдагидан — СССР тузилган пайтдагидан юз баравар кўпайиб, 362 миллиард сўмга етди. Бу рақам 1980 йилга бориб, 457,5 миллиард сўмни ташкил этиши керак. 1975 йилда саноат маҳсулоти ҳажми 523 миллиард сўмликка етиб, унинг икки баравар ортиши учун ўн йил талаб қилинди, холос. Шу тариқа навбатдаги ўн беш йил учун моддий ва молиявий ресурсларнинг икки ҳисса бойиши учун имконият яратилди. Ўзбекистонда эса ялпи ижтимоий маҳсулот 1965 йилдагига нисбатан 195 процент, миллий даромад эса 194 фоиздан иборат бўлди.

Йирик халқ хўжалиги масалаларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга комплекс, системали ёндашишнинг кучайиши. Жамиятимиз олдида турган вазифалар ҳал қилиниши учун беш йилликдан кўра узоқроқ давр талаб қилинмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, «...хўжалик фаолиятининг асосий йўналишлари жиҳатидан тўққизинчи ва ўнинчи беш йилликлар яхлит бир пландан иборат». Шу билан бирга ўнинчи беш йиллик 1976—1990 йилларга мўлжалланган перспектив планнинг бир қисмидир.

Фаровонлик проблемаларини комплекс ҳал этиш. Бу, тараққиётимизнинг барча кўринишларида акс этади. Булар — истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг янги программаси, меҳнаткашлар даромадининг ошиши, маданият, аҳолига хизмат кўрсатиш тармоқларининг ва соғлиқни сақлашнинг, уй-жой қурилишининг ривожи ҳамда социал тараққиёт билан боғлиқ масалалардир. Тўққизинчи беш йилликда аҳоли истеъмоли учун 1563 миллиард сўм ёки миллий даромаднинг 75 проценти сарфланди. Аҳоли жон бошига истеъмол фонди 1966—1975 йилларда 1956 — 1965 йиллардагига қараганда икки баравар ўсди. Тўққизинчи беш йилликда 56 миллион киши уй-жой шароитларини яхшилаб олди. Чакана товар оборотининг ҳажми ўсиши 1966 — 1975 йилларда 1956—1965 йиллардагидан икки марта ортиқ бўлди. Республикамизда аҳолининг реал даромади 1966—1975 йилларда 69 процент ошди. Ўнинчи беш йилликда эса пул даромади ва ижтимоий истеъмол фонди 32 фоиз кўпайиши кўзда тутилмоқда. Мамлакатимизда умумий мажбурий ўрта таълимга ўтиш таъминланди. КПСС XXV съездида таъкидланганидек, колхозчи деҳқонлар ўзларининг социал-иқтисодий аҳволларига кўра ишчилар синфига яқинлашди. Жамиятимизнинг ҳозирги замон тараққиёти шароитида аҳоли фаровонлигини комплекс юксалтириш ижтимоий ишлаб чиқариш ривожи талабларидан биридир. Экономиканинг келажакдаги ривожи учун вазифаларни таъминлаш, ишлаб чиқаришни техникавий қайта қуроллантиришни амалга ошириш, фан ва халқ маорифига катта маблағ сарфлаш билан бир қаторда совет кишиларининг фаровонлигини яхшилашга боғлиқ масалаларни ҳал этишга тобора кўпроқ маблағ ва куч жамланади. Ўнинчи беш йилликда Ўзбекистон ССРда саноат маҳсулоти ҳажми 36 процент кўпайиб, истеъмол моллари ишлаб чиқариш 47.6 фоиз ошади.

Фан-техника революциясининг юксак суръатлари. Фан-техника революцияси ишлаб чиқаришгагина эмас, халқ хўжалиги барча тармоқларига ҳам таъсир кўрсатади. У ишлаб чиқариш кучларини жадал суръатларда ривожлантиришни, ижтимоий меҳнат унумдорлиги даражасини оширишни таъминлайди. Фан-техника революциясининг ҳозирги даражаси социалистик система афзалликлари билан қўшилиб, экономикани тараққий эттиришда катта кучдир.

Самарадорлик ва сифатнинг объектив шарт-шароитлари ривожланган социализм даври учун характерли бўлиб, кенгайтирилган қайта ишлаб чиқаришда ва катта ижтимоий-иқтисодий мақсадларни ҳал қилишда уларнинг роли борган сари ортиб боради.

II.

Самарадорлик ва сифатнинг янги даражаси қатор омиллар билан белгиланадики, ишлаб чиқаришни интенсив усуллар билан юритишдан кўпроқ фойдаланиш уларнинг энг муҳими саналади. Ишчи кучларини кўпайтириш ва капитал маблағларни оширишнинг чекланганлиги ҳамда мақбул чегараси хўжаликни экстенсив усуллар билан юритишни қисқартиришга олиб келади. Чунки, қўшимча ишчи кучларини жалб қилиш имкониятлари йилдан-йилга камаймоқда. Саксонинчи йилларда эса меҳнат ресурсларининг табиий кўпайиши суръати умуман сусайиши кутилмоқда. Бундан ташқари меҳнатда банд аҳолининг структураси ҳам ўзгараётганлигини ҳисобга олиш керак.

Ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган тармоқларнинг тез ривожланаётганлиги, улардаги хизматчилар сони салмоғининг ортаётганлиги моддий ишлаб чиқариш тармоқлари ҳисобига бўлмоқда. Масалан, тўққизинчи беш йилликда уй-жой, коммунал хўжаликлари ходимлари 60 процент, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари хизматчилари 48 процент кўпайди. Саноатда эса ишчилар сони 24 фоиз ошди, холос.

Халқ хўжалигига капитал маблағ сарфлашни кўпайтираверишнинг ҳам чеки бор. Олдимиздаги жуда катта ижтимоий-иқтисодий вазифалар кўплаб маблағ талаб қилаётганлигини ҳисобга олиб, халқ хўжалигини интенсив ривожлантириш керак.

Энергия ва хом ашёга бўлган эҳтиёжнинг ўсиши ҳамда уларни ишлаб чиқариш тобора қимматлашаётгани интенсивлаш ва сифат омили бўлиб, ўз таъсирини кучайтиради. Нефть, кўмир, газ, электр энергияси, металл, ёғоч ва бошқа хил хом ашёларни ишлаб чиқаришни кўпайтиришга зўр бериш уларнинг сарфлаш ҳажмини кенгайтиради.

Навбатдаги омил инфраструктурани ривожлантиришдир. Тараққиётнинг ҳозирги суръатлари халқ хўжалигида баланслаштиришни юксак даражага кўтаришни талаб қилади. Бунда инфраструктурани, яъни катта моддий, меҳнат ва пул маблағларини талаб этувчи транспорт, йўл қурилиши, алоқа, моддий-техника таъминоти, омбор хўжалиги ва ҳоказоларни жадал тараққий эттириш муҳим аҳамиятга эга.

Табиатни муҳофаза қилиш ва ташқи иқтисодий алоқаларни кенгайтириш ҳам зарур омиллардан ҳисобланади. Ишлаб чиқаришни жадал ўстириш, табиий ресурслардан фойдаланишнинг кўпайиши атроф муҳитни сақлаш ҳақида ғамхўрлик қилишни тақозо этаётир. Халқ хўжалигининг ривожланиши, шаҳарлар ва саноат марказларининг ўсиши, табиатни муҳофаза қилиш, атроф муҳитни сақлаш учун кўплаб маблағни талаб этади. Шу мақсадлар учун ўнинчи беш йилликда 11 миллиард сўм ажратилади. Иқтисодий потенциалнинг ўсиши ва аҳоли фаровонлиги ошишининг юксак суръатларида атроф муҳитни сақлаш учун керакли маблағларни самарадорлик ва сифатни ошириш ҳисобигагина олиш мумкин.

Ташқи иқтисодий алоқалар биринчи навбатда социалистик мамлакатлар билан кенгаймоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо давлатлар билан интеграция кучаймоқда. Ишлаб чиқаришни халқаро кооперациялаш ва ихтисослаштириш ривожланмоқда, маҳсулотларни жаҳон стандарти даражасида тайёрлашни таъминлаш учун кураш бормокда.

III.

Ишда юксак самарадорлик ва сифат учун курашдаги муваффақият уларнинг ривожланган социализм экономикасидаги кўринишини билиш даражасига боғлиқ. Бу кўриниш кўп қиррали бўлиб, аввало юксак типдаги самарадорлик халқ хўжалигини балансли ва пропорционал

КЕЙИНГИ ПУШАЙМОН...

◆ ҚИЗИЛТЕПА РАЙОНИДА ЧОРВА ҚИШЛОВИ ҚОНИҚАРСИЗ ЎТМОҚДА ◆ ЕМ-ХАШАК ВАҚТИДА ЖАМҒАРИЛМАДИ ◆ МАҲСУЛОТ ТАННАРХИ ОШИБ КЕТМОҚДА ◆ СУТ ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИ БАРБОД БЕРИЛМОҚДА

Район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Исроил Нуруллаев сут тайёрлашнинг бориши ҳақидаги кунлик маълумотни кўздан кечиргач, фиғони ошди. Телефон трубкасини кўтариб, колхозларнинг раҳбарларига сим қоқа бошлади. Ўртада аччиқ-чучук сўзлар бўлиб ўтди, ҳар галгидек бу сафар ҳам «аҳволни тузатамиз» деган маънода ваъда олинди. Орадан кунлар ўтди. Сут тайёрлашда сезиларли ўзгариш бўлмади. Яна телефонбозлик бошланди.

Афсуски, бошқарма раҳбарлари кўрган «тадбирлар» яхши самара бермади. Район сут тайёрлашда область бўйича охирги ўринлардан бирига тушиб қолди. Бугунги кунда ҳам Қизилтепа райони ўша ўринда қимирламай турибди. Бунинг қатор сабаблари бор.

Районда сигирлар сонини кўпайтириш, зотини яхшилаш, маҳсулдорлигини ошириш ҳақида етарли ғамхўрлик қилинмаяпти. Шу йилнинг ўтган ойларидагина сигирлар сони 169 бош камайиб кетди. Бунинг устига чорва қишловига пухта тараддуд кўрилмаганлиги оқибатида айрим хўжаликларда чиқимга йўл қўйилди. Энг муҳими — парваришни кучайтириш йўли билан сутни кўпайтиришга жиддий эътибор берилмади. Қуйидаги мисоллар шундан далолат беради.

Ўтган йили район бўйича ҳар бош сигирдан 1.376 килограммдан сут соғиб олинди. Бу областнинг ўртача кўрсаткичидан 404 килограмм кам. Район раҳбарлари сут тайёрлаш планининг барбод берилиши ҳақида гап борганда Ленин номли колхоз чорва фермасининг ходимлари йўлга ғов бўлаётгани ҳақида изтироб билан гапирадилар. Тўғри, бу хўжаликда ҳар бош сигирнинг маҳсулдорлиги бир йилда 259 килограмм камайтириб юборилди. Бошқа хўжаликлардачи? «Меҳнат роҳат» колхозида эса 435 килограмм кам сут олинди. «Ўзбекистон», «Ёш ленинчи» колхозларида ҳам аҳвол яхши эмас.

Хўш, юқорида номлари тилга олинган хўжаликларда сут тайёрлаш камайтириб юборилаётгани ҳақидаги маълумот энди маълум бўлдими? Йўқ, ундай эмас. Ўтган хўжалик йилининг якуни таҳлилдан ўтказилганда бу нуқсонлар тўла ойдин бўлган эди. Афсуски, бундан тегишли хулоса чиқариб олинмади.

Натижада, нуқсонлар такрорланаверди. Шу йилнинг ўтган ойида ўша хўжаликлардагина эмас, балки бошқа колхозларда ҳам сут етиштириш камайтириб юборилди, сут таркибидаги мой оширилмади, маҳсулот таннархи қимматлашди. Ўтган йили биринчи февралгача район бўйича 205,5 тонна сут соғиб олинган бўлса, бу йил 196,8 тонна сут соғиб олинди, холос.

Ялпи сут миқдорининг камайиб кетиши маҳсулот таннархининг кўтарилишига сабаб бўляпти. Чорва моллари учун озуқа сарфланяпти, фермаларнинг ходимлари маошни канда қилмай оляпти. Лекин меҳнат илмий асосда ташкил қилинмаяпти, сарф-харажатлар ўзини оқламаяпти.

Бошқарма бошлиғининг чорвачилик бўйича ўринбосари Усмонжон Ҳайдаров чорва қишлови кўнгилсиз ўтаётгани ҳақида зорланиб гапиради. Унинг фикрича, айрим хўжаликларда озуқа етишмаяпти, бинолар яхши ремонтдан чиқарилмагани учун чорва моллари, хусусан, соғин сигирлар совуқда қоляпти... Биз унинг фикрига тўла қўшиламиз. Лекин бу камчиликларни ким тузатиши керак? Ем-хашак тайёрлаш, биноларни ремонт қилиш вақтида рўй бериши мумкин бўлган қийинчиликлар хўжаликларнинг раҳбарлари, фермаларнинг ходимлари, қурувчилар, ем-хашак тайёрлаш бригадалари аъзоларининг кўз олдига келтириб қўйилса бўлмасмиди? Ахир, қиш узоқ ва совуқ келиши, кўзда тутилмаган қийинчиликлар юз бериши маълум эди-ку!

Районда ем-хашак тайёрлашда, биноларни ремонт қилишда ўзибўларчиликка йўл қўйилди, графикларнинг бажарилиши мунтазам назорат қилиб борилмади. Мана энди долзарб кунларга келганда кўпчилик хўжаликларнинг раҳбарлари ср чизиб ўтиришибди, фаолиятсизликни ниқоблаш учун турли баҳоналар излашяпти. Чорвачиликнинг кафолотини олган кишилар ҳар қандай шароитда ҳам аҳолига кўп ва серқаймоқ сут етказиб беришлари лозим.

«Ўзбекистон» колхозининг раиси Рустам Назаров чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш йўлларини яхши биладиган киши. Бироқ у чорвачилик соҳаси билан жиддий шуғулланмайди, ана шу тармоқ тақдирини кўпроқ ферма мудири Самандар Эшбоевга топшириб қўяди. Ферма мудири эса правление ва партия ташкилотининг ишончини ишда оқлай олмаётир.

Колхознинг чорва фермасида бўлдик. 192 бош сигир балчиққа ботиб ётибди. Бинонинг эшиклари қўпорилиб кетган. Томидан ёмғир томчилаяпти. Санитария-гигиена қоидаларига асло риоя қилинмайди. 80 тонначa келадиган хашак намда турибди. Шундай сифатсиз озуқа билан боқилаётган сигирлар қандай қилиб сутини кўпайтирсин?

«Ёш ленинчи» колхозининг фермасидаги аҳвол бундан ҳам ачинарли. Фермага навбатчилар қўйилмаган, сигирларнинг озуқага бўлган эҳтиёжи тўла қондирилмайди. Қишли-қировли кунларда бир киши 100 бош қорамол, 300 бош бузоққа қарайди. Табиийки, бир киши шунча чорва молнинг озуқа ва сувга бўлган талабини вақтида қондира олмайди.

— Колхоз раҳбарлари фермага келиб турадиларми? — сўрадик молбоқардан.

— Раисимиз яқин орада фермага келганини эслай олмайман, — жавоб қилди у, — ёлғон бўлмасин, яқинда ферма мудири Исмоил Ражабов билан зоотехник Аҳтам Акрамовлар бир кўриниш беришди-ю, Тавоиз қишлоғидаги тўйга жўнаб кетишди.

Изоҳнинг ҳожати бўлмаса керак. Райондаги «Москва», «Бўстон», «Партия XXII съезди» хўжаликларида ҳам айнан шундай кўнгилсиз воқеаларга дуч келиш мумкин. Район раҳбарлари: «Чорва қишловини соз ва бехатар ўтказамиз, маҳсулотларни кўпайтирамиз», — деб кўп гапирадилар, юқори партия ва совет ташкилотларига ваъдалар берадилар. Лекин сут тайёрлашнинг ҳозирги аҳволи уларнинг сўзи билан иши ўртасида катта тафовут борлигидан дарак беряпти.

Ҳозир чорвадорлар учун энг масъулиятли палла бошланди. Жамғарилган озуқа охирлаб қолди. Қиш эса чўзиладиганга ўхшайди. Бундай шароитда тадбиркорлик билан иш кўрилмаса, ички резервлар ва ресурслардан оқилона фойдаланилмаса нуқсонлар янада чуқурроқ илдиз отиши, оқибатда кўнгилсиз ҳолларга олиб келиши мумкин. Шундай экан, йўл қўйилган камчиликларни тезкорлик билан тугатиш, такрорланишига йўл қўймаслик чораларини кўриш, кадрлардан топширилган ишнинг тақдири учун қаттиқ масъулият талаб қилиш керак. Акс ҳолда, аттанг, деб қолиш мумкин. Кейинги пушаймон фойда бермайди.

Бухоро областининг Қизилтепа районида сутни кўпайтириш учун бонг уриш керак.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Андижон областидаги 2-паррандачилик фабрикаси лойиҳадаги қувват билан ишлай бошлади. Фабрика паррандабоқарлари ўнинчи беш йилликда 9700 минг жўжа очиришга аҳд қилдилар. Бу тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан 1376 минг дона кўпдир. Айни пайтда давлатга 13,5 минг тонна парҳез гўшти етиштириб берилади. Суратда: оператор Сафина Жўрабоева.

Р. Ашуров фотоси, (ЎзТАГ).

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МАРРАЛАРИ

НУКУС («Совет Ўзбекистони» мухбири). Санъат саройида Қорақалпоғистон Автоном Республикаси қишлоқ хўжалик илғорларининг қурултойи бўлиб ўтди. Қурултойда ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили якуни ва қишлоқ хўжалик ходимларининг 1977 йилги вазифалари ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Бу ҳақда Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раиси ўринбосари М. Қинбоев доклад қилди.

Докладчи ва музокарада қатнашган ўртоқлар КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган автоном республика деҳқонлари ўтган йили табиий қийинчиликларга қарамасдан пахта, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда ажойиб ютуқларга эришганликларини таъкидлаб ўтдилар. Она-Ватанга 372 минг тонна пахта етказиб берилди. Шолидан ҳар йилдагидан ҳам рекорд ҳосил олинди. Салкам 200 минг тонна шоли етиштирилди. Шундан 161400 тоннаси давлатга сотилди. Пахта, шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва сотиш бўйича қабул қилинган социалистик мажбуриятлар ошириб адо этилди. Гўшт, сут, тухум, пилла, қоракўл тери, сабзавот, полиз, мева, узум, картошка етиштириш ва тайёрлаш аввалги йиллардагига нисбатан кескин равишда кўпайди.

Хоразм области ва Туркманистон ССР Тошовуз области пахтакорлари билан ҳар йили ўтказилаётган ўзаро социалистик мусобақа анъанавий бўлиб қолмоқда. Бир-бирига устоз, бир-бирига шогирд, қардош уч область пахтакорларининг мусобақаси пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда. Қурултой қатнашчиларини бу йиғинда қатнашган Хоразм области пахтакорлари делегацияси раҳбари область ижроия комитети раисининг ўринбосари К. Сафоев, Туркманистон ССР Тошовуз область пахтакорлари делегацияси раҳбари, область ижроия комитети раисининг ўринбосари В. Г. Сафченко ўртоқлар табрикладилар.

Қурултой ишида Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов қатнашди ва нутқ сўзлади.

Қурултой қатнашчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейи нишонланадиган 1977 йилда 370 минг тонна пахта, 210 минг тонна шоли, 70 минг тонна маккажўхори дони, 14 минг 400 тонна гўшт, 39 минг тонна сут, 23 миллион дона тухум, 1100 тонна жун ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш мажбуриятини қабул қилдилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ЛЕКЦИЯЛАР, СУҲБАТЛАР

Наманган область партия комитетининг 200 га яқин сиёсий докладчиси ва штатсиз лектори районларга жўнаб кетди. Партия ва хўжалик ходимлари, олимлар КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революцияси 60 йиллиги тўғрисида»ги қарори ҳақида лекциялар ўқийдилар, юбилейга тайёргарлик кўришда маҳаллий ташкилотларга ёрдам берадилар.

* * *

Сирдарё область партия комитети районларга бир группа идеология ходимларини юборди. Улар КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қарорини тушунтиришда корхона, қурилиш, колхоз ва совхозларнинг партия ташкилотларига ёрдам берадилар.

▲ ТЕНГ ҲУҚУҚЛИ ҲАМКОРЛИК ВА ЕТУК ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР САМАРАСИ
▲ ИМПЕРИАЛИСТИК ДАВЛАТЛАР ЎРТАСИДАГИ ЗИДДИЯТЛАР КУЧАЙМОҚДА
▲ БОСҚИНЧИЛАРНИНГ ҒАЙРИ-ИНСОНИЙ МУОМАЛАСИГА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК
▲ АФРИКАДАГИ ЁШ РЕСПУБЛИКАНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҚУВВАТЛАРИ ЎСИБ БОРМОҚДА

ФАКТЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР — ЧЕТ ЭЛЛАРДА

БАҒДОД:

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ КЎМАГИ БИЛАН

СССРнинг техникавий кўмагида қурилган ва ўтган йил кузида ишга туширилган Тартар — Фрот каналининг 27-километрида моторлар шовқини тинмаётир. Канал ўзанидан 400 метр нарида Тартар кўлини Ироқнинг катталиги жиҳатидан иккинчи ўринда турувчи Дажла дарёси билан туташтирадиган янги сунъий дарё қуриш ишлари бошлаб юборилди.

65 километрлик трассанинг дастлабки бир неча ўн метри ковлаб қўйилди. Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган ва аввалги қурилишда жуда яхши иш берган кучли экскаваторлар ҳозирнинг ўзидаёқ 1 миллион куб метрдан ортиқ тупроқ қазиб чиқарди. Бу иншоот қурилишида ҳам Совет Иттифоқи техникавий кўмак беради. Канал ўзанининг узунлиги жиҳатидан ҳам, 62 миллион куб метрдан иборат қазиб олинадиган тупроқ ҳажми жиҳатидан ҳам мамлакатдаги энг катта қурилишларнинг бири бўлади. Бу оби ҳаёт манбаи ишга туширилгач, сув сатҳини тартибга солиш, Ироқ пойтахтини ва унинг атрофидаги районларни тошқиндан ҳимоя қилиш, тошқин сувларидан катта ер майдонларини муттасил суғориш учун фойдаланиладиган иншоотлар комплекси асосан битказилади.

Сув хўжалиги соҳасидаги Совет — Ироқ ҳамкорлиги кўпдан бери давом этиб келмоқда ва доимо ривожланмоқда. Бизнинг мутахассисларимиз Дажла ва Фрот дарёларининг сув ҳамда ер ресурслари бош схемасини тузмоқдалар. Кифл-Шинафия массивидаги 187 минг гектар ерда зовур қазиш ва ирригация иншоотлари барпо этиш ишларини олиб бормоқдалар.

Ўтган йил охирларида имзоланган битим ва шартномаларга биноан СССР Фрот дарёси бўйидаги Ҳиндия тўғон-узелининг техникавий лойиҳасини тайёрлаш учун лойиҳа-қидирув ишларини олиб боришда ва унинг лойиҳасини тузишда ёрдам беради. Совет ташкилотлари Хадита районидаги гидроэнергетика комплекси ва Алфаллужи яқинидаги тўғон сингари муҳим объектларни барпо этишда қатнашадилар.

Иккала мамлакатимизнинг ҳамкорлиги доирасида Ироқда бажариладиган ирригация лойиҳалари, деди ирригация министри М. Жамол «Тариқ аш-Шааб» газетаси мухбири билан суҳбатда, Ироқ миллий экономикасини юксалтиришга ва Ироқ қишлоқларидаги миллион-миллион меҳнатчиларнинг турмуш шароитларини яхшилашга самарали таъсир ўтказади.

В. КОРЗЕЛЕВ,
ТАСС мухбири.

ДЕҲЛИ:

ҲАР ИККАЛА МАМЛАКАТ ХАЛҚЛАРИНИНГ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида савдо-сотиқ — икки мамлакат ўртасидаги етук иқтисодий алоқаларнинг муҳим таркибий қисмидир, деб ёзади «Амити» журнали ўзининг сўнгги сонида.

Савдо обороти 1953 йилги 13 миллион рупиядан 1975 йилда 7,5 миллиард рупияга ўсди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларни ҳисобга олмаганда, ҳозир Ҳиндистон Совет Иттифоқи билан савдо-сотиқ қилишда жаҳонда учинчи ўринда туради.

Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида савдо алоқаларининг ҳозирги ҳолатига баҳо берганда сифат кўрсаткичлари янада муҳимдир. Ҳиндистон — Совет савдо алоқалари Ҳиндистон миллий ривожланиши бутун стратегиясининг ажралмас қисми, ўзаро иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш, уни янада юксак даражага кўтаришнинг муҳим воситасидир, деб таъкидлайди журнал.

Ҳиндистон яқин вақтларгача асосан ўзининг анъанавий товарларини экспорт қилар эди. Эндиликда Ҳиндистон экспортининг 60 процентини Ҳиндистон завод ва фабрикаларида ишлаб чиқарилган тайёр маҳсулот ташкил қилмоқда. Совет Иттифоқининг Ҳиндистонга бераётган иқтисодий ва техникавий кўмаги ҳинд экспорти структурасининг сифат жиҳатдан ўзгаришига эришишга кўп ёрдам берди.

Мапутуда Мозамбик Халқ Республикаси тарихидагина эмас, бутун жанубий Африка халқлари тарихида муҳим воқеа бўлиб қоладиган Мозамбик Озодлик фронтининг (ФРЕЛИМО) III съезди ўз ишини муваффақиятли тугатди.

Мамлакатда «ишчилар комитетлари» бошқараётган завод ва фабрикаларнинг ишлаб чиқариш қувватлари тинмай ўсиб бормоқда. Жумладан, Улумбезидаги керамика фабрикаси республиканинг энг ёш корхоналаридан бири бўлиб, бу ерда кунига 1200 квадрат метр плитка ишлаб чиқарилмоқда. Маҳсулотнинг кўп қисми четга чиқарилаётир. Суратда: Улумбези керамика фабрикасининг тайёр маҳсулотлари.

Н. Акимов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

ҲЕЧ ҚАНДАЙ НАТИЖА ЧИҚМАДИ

АҚШнинг янги вице-президенти У. Мондейл Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларга ва Японияга қилган ўн кунлик сафарини тамомлади. У Брюссель, Бонн, Рим, Лондон, Париж ва Токиода кўп масалалар юзасидан шу мамлакатларнинг раҳбарлари билан музокаралар олиб борди. Бу масалалар асосан АҚШ билан унинг етакчи иттифоқчилари ўртасидаги муносабатларга тааллуқли эди. У. Мондейл НАТО ва «Умумий бозор» раҳбарлари билан ҳам учрашди.

Ж. Картер ҳукумати қасамёд қилган пайтдан бир неча соат ўтмасданоқ У. Мондейл йўлга чиққан эди. Вице-президентнинг ўзи Қўшма Штатлар ва унинг иттифоқчилари олдида тез ҳал этилиши лозим бўлган кўп проблемалар турганлигини шошилинч суръатда сафарга отланиши учун сабаб қилиб кўрсатди.

Кўпдан буён давом этаётган иқтисодий танглик ва инфляция, шубҳасиз, энг мураккаб проблемалардир. Иқтисодий танглик ва инфляция капиталистик мамлакатлардаги ички зиддиятларни ҳам, АҚШ — Ғарбий Европа — Япония ўртасидаги империалистик зиддиятларни ҳам ғоят кескинлаштириб юборди. АҚШнинг иттифоқчилари айни вақтда унинг рақобатчилари ҳамдир. Капитализм дунёсидаги етакчи давлатнинг савдо-сотиқ ва иқтисодий соҳада Ғарбий Европага тазйиқини кучайтириб, ўз экономикасидаги тангликни бартараф қилишга уринаётганлиги ана шу мамлакатларни ташвишга солмоқда. Ўтган йили «Умумий бозор» мамлакатларининг АҚШ билан савдо-сотиқдаги камомати 7 миллиард долларга етганлигини айтиб ўтиш кифоядир.

«Нью-Йорк дейли ньюс» газетаси таъкидлаб ўтганидек Американинг янги вице-президенти Ғарбий Европада ва Японияда олиб борган музокараларида «жиддий ихтилофлар рўй берди», бунинг натижасида «жуда кўп оғир низоларнинг биронтаси ҳам бартараф қилинмай қолди». У. Мондейл музокараларда қатнашган ўз шериклари билан фақат бир масалада келишиб олди: низоли масалалар етакчи капиталистик давлатларни юксак даражада ўтказиладиган янги, учинчи иқтисодий кенгашида муҳокама қилинадиган бўлди. Бу кенгашни шу йилнинг ёз фаслида Лондонда ўтказиш мўлжалланади. Бундан илгари юксак даражада олиб борилган икки учрашув — Рамбуйе ва Пуэрто-Рикода ўтказилган учрашувлар кутилган натижани бермаган эди.

У. Мондейл ва унинг суҳбатдошлари капиталистик мамлакатлар ўртасидаги муносабатлар билан бир қаторда Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатларга ҳам катта эътибор беришди. «Ньюсуик» журналининг ёзишича, АҚШ вице-президенти Картер ҳукумати Марказий Европада қуролли кучлар ва қурол-яроғларни ўзаро қисқартириш ҳақида ва стратегик қурол-яроғларни чеклаш тўғрисида Совет Иттифоқи билан битим тузишга интилаётганлигини таъкидлаб ўтди. Аммо У. Мондейл билан НАТО раҳбарлари учрашган вақтда гап ана шу блокнинг ҳарбий потенциалини янада кўпайтириш тўғрисида борганлигини эътиборсиз қолдириб бўлмайди.

В. СЕРОВ,
(ТАСС).

ДАМАШҚ:

ИСРОИЛ ЗИНДОНЛАРИДА

Исроил турмаларидаги араблар чидаб бўлмайдиган шароитда азоб чекиб ётибдилар. Буни ҳатто Тель-Авивдаги расмий кишилар ҳам тан олишга мажбур бўлмоқдалар.

Бу ердан олинган хабарларга қараганда, Исроил қамоқхоналари бош директори Хаим Леви бундай деди: қамоқдаги ҳар бир арабга ўрта ҳисобда 2,2 квадрат метр саҳнли камера тўғри келади. Бир қанча қамоқхоналарда, масалан, Аль-Ҳалилда бу майдон бир квадрат метрдан ошмайди.

Доимий қамоқхоналар тўпиб-тошиб кетган. Ҳозир уларда олти мингга яқин киши азоб чекиб ётибди, шулардан 2.300 нафари Фаластин қаршилик ҳаракатида қатнашганлиги учун турли муддатларга ҳукм қилинган. Левининг эътироф қилишича, ўтган йили ёзда шунча маҳбус ёнига яна 502 киши қамаб қўйилган.

Камераларнинг ҳаддан ташқари торлиги, ифлослиги, овқатнинг сифатсизлиги маҳбуслар орасида юқумли касалликларнинг тез-тез чиқиб туришига сабаб бўлмоқда. Қамоқхона ходимлари арабларни доимий таҳқирлаб, калтаклаб турганлиги уларнинг аҳволини баттар мушкуллаштирмоқда. Исроилнинг ўзидаги прогрессив адвокатларнинг айтишича, маъмурлар арабларга нисбатан кўпгина шафқатсиз жазо усулларини ишга солмоқдалар.

Ашкелон ва Рамла қамоқхоналаридаги бир неча юз араб ғайри инсоний муомала қилинишига қарши норозилик белгиси сифатида очлик бошлаганига бир ойдан ошди.

(ТАСС).

ривожлантиришга олиб келади. Яъни, у самарадорлик ва сифат учун кенг кўламда кураш олиб боришнинг зарур шароитларини вужудга келтиради.

Биз тилга олаётган кўриниш жамоат ишлаб чиқариши структурасининг такомиллаштирилишида ҳам намоён бўлади. Халқ хўжалиги тармоқларини интенсив ривожлантиришни жадаллаштириш билан боғлиқ тармоқлар янада юксак суръатлар билан тараққий этади. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг таъбири билан айтганда, машинасозлик, электр энергетика, химия, нефть химияси, металлургия каби саноат тармоқларининг жадал ривожлантирилиши экономикани энг янги техника ва технология базасига ўтказишни тезлаштирувчи ўзига хос катализатор бўлиб хизмат қилади. Шунингдек, тармоқлардаги ички структурани такомиллаштириш ҳам вужудга келмоқда. Масалан, машинасозликда приборсозлик ва ҳисоблаш техникаси, энергетика машинасозлиги, қишлоқ хўжалиги учун машина ишлаб чиқариш, автомобилсозлик олдинги ўринга чиқиб олди.

Капитал маблағларни сарфлаш характери ҳам ўзгаряпти. Улар эндиликда экономикани ривожлантиришнинг асосий йўналишларига тобора кўпроқ жамланмоқда. Капитал қурилишлар планлаштирилаётганда янги техника ва ишлаб чиқариш технологияси билан боғлиқ корхоналар қуриш асос қилиб олиняпти. Янги объектлар қурмай туриб, мавжуд корхоналарни техникавий қайта қуроллантиришга, реконструкциялашга капитал маблағ ажратиш ҳажми кўпаяди. Шу мақсадлар учун ўнинчи беш йилликда давлат капитал маблағлари умумий ҳажмининг 22 проценти сарфланади. Бу — аввалги беш йилликдагидан 5 процент кўп.

Ривожланган социализм даврида сифат категориясининг кенгайиши ва аҳамиятининг ошиши алоҳида аҳамият касб этади. Сифат проблемаси яхши маҳсулот ишлаб чиқариш билан чекланмайди. У халқ хўжалигининг барча бўғинларига тегишлидир. КПСС XXV съездида уқтирилганидек, сифат проблемаси жуда кенг маънода тушунилади. У хўжалик фаолиятининг ҳамма соҳаларини ўз ичига олади. Хуллас, юқори сифат деганда меҳнат ва моддий ресурсларни тежаш, экспорт имкониятларини кўпайтириш, пировард натижада эса жамият эҳтиёжларини яхшироқ, янада тўлароқ қондириш маъносини тушунмоқ керак.

Ишнинг юқори сифати халқ турмуш даражасини юксалтиришга, кишиларнинг меҳнат ва ижтимоий активлигини ўстиришга, биродарликни, ҳамкорликни мустаҳкамлашга кўмаклашади. Шу билан бирга у юқоридаги омиллар ҳаракатининг маҳсули сифатида майдонга чиқади. Шунинг учун ҳам сифат учун кураш фаолиятимизнинг барча бўғинларига, яъни моддий ишлаб чиқаришда ҳам, маънавий бойликлар яратишда, хизмат кўрсатиш соҳасида, фанда ҳам чуқур илдиз отиши керак.

Сифат учун кураш ишлаб чиқарилаётган буюмлар структурасини қайта қуришга интилишда ҳам кўринади. Маълумки, сифат учун курашдан кўзда тутилган асосий мақсад жамиятнинг ва аҳолининг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўлароқ қондиришдан иборат. Шунга кўра, эскириб қолган буюмлар мунтазам равишда янгилари билан алмаштирилмоқда. Тўққизинчи беш йилликда 16,5 минг хил номдаги маҳсулот ишлаб чиқарилиши ўзлаштирилган эди. Ўнинчи беш йилликда 20 минг хил буюмни тайёрлашни ўзлаштириш режалаштирилган.

Самарадорлик ва сифат учун кураш ниҳоят пировард натижалар таъсирининг кенгайишида кўринади. Ривожланган социализм даврида самарадорлик ва сифат борган сари халқ хўжалигининг пировард натижаларига йўналтирилмоқда. Пировард натижаларда эҳтиёжларнинг қондирилганлиги даражаси намоён бўлиб, жамоат истеъмол қийматининг акси сифатида хизмат қилади. Социализм даврида жамоат истеъмоли қиймати халқ хўжалигининг пировард натижалари шаклида жамият эҳтиёжларини қондириш қобилиятига эгадир.

Халқ хўжалигининг пировард натижалари ресурсларнинг барча турларидан самарали фойдаланиш билан чамбарчас боғланган. У ўзида барча ишлар сифати даражасини қамраб олади, қайта ишлаб чиқаришнинг қиймати ва натурал-моддий жиҳатларини ифода қилади, социалистик хўжалик юритишнинг турли бўғинларида қўлланилади. Демак, самарадорлик ва сифат учун курашдан мақсад пировард натижадирки, унга эришмоқ йўли мавжуд ресурслардан яхшироқ фойдаланишда, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ва миллий даромадни кўпайтириш имкониятларини қидиришдадир.

Партиянинг узоқ муддатга мўлжалланган иқтисодий стратегик йўли ривожланган социализмнинг ўзига хос муҳим хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда экономикани ривожлантириш масалаларини ҳал қилишнинг ҳар томонлама илмий асосланганлиги билан характерланади. Мақсадга эришишда, экономикани ривожлантиришда самарадорлик ва сифатни ошириш ўзак масаладир. КПСС XXV съезди самарадорлик йўли ўнинчи беш йилликда саноат маҳсулотини кўпайтиришнинг тахминан 90 проценти, қишлоқ хўжалиги ва қурилишдаги маҳсулотни кўпайтиришнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланиши лозимлигида ўз ифодасини топиши кўрсатиб берилди.

Ривожланган социализм экономикаси самарадорликни ошириш ва хўжалик юритиш сифатини яхшилашнинг аҳамиятини оширибгина қолмай, уларни муваффақиятли амалга ошириш учун кенг имкониятлар яратиб беради. Бунда оғирлик маркази иқтисодий ўсишнинг интенсив омилларига кўчади. Демак, фан ва техникани ривожлантириш суръатларини тезлаштириш, у эришган ютуқларни халқ хўжалигининг барча тармоқларида кенг кўламда жорий этиш, янги конструкцияли материалларни ишлаб чиқариш, янги технологияни ишлаб чиқиш, янги машиналар системасини оммавий суръатда жорий этишга ўтиш, бутун халқ хўжалигида ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва бошқаришни такомиллаштириш асосий вазифалардандир. Бутун халқ хўжалигида техника тараққиётини тезлаштиришни таъминлайдиган янги саноат тармоқларини илдам ривожлантиришга катта аҳамият берилади.

Қишлоқ хўжалигида асосий эътибор ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, химиялаш ва мелиорациялашга, чорвачилик учун барқарор озуқа базасини яратишга қаратилади. КПСС Марказий Комитетининг колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, механизаторларга, олимларга, қишлоқ хўжалиги мутахассисларига, қишлоққа моддий-техника воситалари етказиб берувчи саноат ходимларига Мактубида интенсивлаш, деҳқончилик маданиятини кўтариш қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг ҳал қилувчи омили деб баҳоланди.

Самарадорлик ва сифат проблемаларини назарий ишлаб чиқишда ва амалда жорий қилишда партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми алоҳида ўрин тутади. Бу проблемалар мамлакатимиз экономикасининг узоқ муддатли истиқболи учун мўлжалланган бўлиб, уларни ҳаётга татбиқ этишда ўнинчи беш йиллик катта ўрин тутади. Ўнинчи беш йилликнинг самарадорлик ва сифат беш йиллиги деб аталаётганлиги ҳам бежиз эмас. Ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXV съездида: «Экономиканинг ҳамма тармоқларини, ҳар бир министрлик ва корхона ишини самарадорлик ва сифатни қатъият билан оширишга қаратиш бу эндиликда энг муҳим вазифадир», — деб алоҳида таъкидлади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарори совет кишилари меҳнат активлигини ошириб юборди. Мамлакатимизда ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажариш ва ошириб адо этишнинг муҳим шарти — ишда юксак самарадорлик ва сифат учун социалистик мусобақа авж олиб кетди.

М. РАСУЛОВ,
иқтисод фанлари доктори, профессор.

АФСОНАВИЙ САРКАРДА

В. И. ЧАПАЕВ ТУҒИЛГАН КУНГА 90 ЙИЛ ТЎЛДИ

Василий Иванович Чапаевнинг номи граждан уруши ажойиб қаҳрамонлари сафидан муносиб ўрин олади. Унинг ҳаёти ва фаолияти —руҳий улуғворлик, битмас-туганмас ғайрат, халқ истеъдодининг ёрқин намунасидир.

Тилларда достон бўлган, дивизи бошлиғи Чапаев тўғрисида унинг жанговар сафдоши, Чапаев дивизиясида собиқ артеллерия бошлиғи, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, истеъфодаги артеллерия генерал-полковниги Н. М. Хлебников ТАСС мухбирининг илтимосига биноан сўзлаб беради:

Василий Иванович Чапаев чинакам туғма халқ лашкарбошиси, коммунист эди. Революция ишига астойдил садоқатли бу инсоннинг дилдорлигига қувонмаган, мафтун бўлмаган одам йўқ эди. Унинг ҳарбий сезгирлиги, истеъдоди кишини ҳайратда қолдирарди.

Чапаев Қозон губернаси Чебоксари уездига қарашли Будайка қишлоғида 1887 йил 9 февраль куни туғилди. Крепостной деҳқоннинг невараси, дурадгорнинг ўғли бўлган Чапаев болалигида муҳтожликни ҳам, очяланғочликни ҳам кўрди. Шунинг учун ҳам Чапаев революцияга қадар большевиклар партиясига кирганига ва Октябрни қувонч билан кутиб олганига таажубланмаса бўлади. У Совет ҳокимиятининг дастлабки кунлариданёқ қўлига қурол олиб Ватан ҳимоясига отланди. У Николаев шаҳри ва унинг атрофидаги районлардаги ишчи ва деҳқонлардан ўз ташаббуси билан қуролли отряд ташкил этиб, уларни қулоқларга ва оқ гвардиячиларга қарши жангга етаклади.

Чапаев тез орада отрядни полкка, кейин эса бригада ва дивизияга айлантирди. Чапаевчилар душманга даҳшат солардилар, уларга командирлик қилган кишининг номи эса Волга бўйи соҳилларидан анча олис жойларда ҳам машҳур бўлиб кетди.

Чапаевни 1918 йилнинг охирида Москвага бош штаб академиясига ўқишга юборишди. Чапаевнинг аттестациясига мана бундай деб ёзиб қўйилган эди: «Николаев дивизиясининг бошлиғи, эндиликда бош штаб академиясига командировка қилинган В. И. Чапаев қуйидаги фазилатларга эга: жанговар вазиятда ҳозирги оммага раҳбарлик қилишга қодир қаҳрамонларга хос шахсий жозибаси, чексиз довюраклиги, қатъий иродаси ва сабот-матонати билан буйруқни бажо келтиришга мажбур қила олади, жанговар вазиятни пайқаб ола билади; жанговар қисмларнинг ҳаракатини ғалаба қозониш учун бир ерга тўплаш зарурлигини равшан тушунади: маневр қилишни ва зарба етказишни билади; бир қарорга келишда довюрак; ҳарбий ишнинг моҳиятини яхши тушунади».

Чапаев академияда бор-йўғи икки ойча ўқиди. У жангга интилиб фронтга жўнатишларини бир неча марта илтимос қилди. Унинг илтимоси қондирилди ва Чапаев 1919 йил февраль ойида 4-армияга қайтиб келди. Унга армия командири М. В. Фрунзе ва революцион ҳарбий кенгаши аъзоси В. В. Куйбишев раҳбарлик қилардилар. Фрунзе Чапаевни дарҳол қўшинлар группасига командир қилиб тайинлади. Д. А. Фурманов группанинг комиссари эди.

Чапаев революцион ҳарбий кенгашнинг ишончини шараф билан оқлади. Чапаев қўмондонлигидаги қўшинлар оқ казакларга бир неча марта қақшатғич зарба етказдилар. Колчак қўшинларини тор-мор келтиришга Чапаев қўмондонлигидаги 25-ўқчи дивизия катта ҳисса қўшди. Бу дивизия Бугуруслан ва Белебей остонаЛаридаги, Бугулма ва Уфа яқинидаги шиддатли жангларда гражданлар уруши қаҳрамонона йилномасига ўзининг номини абадий ўчмас қилиб ёзиб қўйди.

Мен 74-артеллерия дивизионининг командири сифатида Чапаев билан бир неча марта учрашиб унинг буйруқлари ва топшириқларини бажарганман, ўша вақтда бизни тўлқинлантирган кўпгина масалаларни муҳокама қилганман. Василий Иванович довюрак ва жасур, ёрқин ва ўзига хос, ҳаддан ташқари одми ва камтар одам сифатида умрбод ёдимда қолган.

Чапаев қўшинларининг орқа томонига юриш қилган оқ казаклар отлиқ қисмлари 5 сентябрь куни кечаси Чапаев дивизиясининг штаби жойлашган Лбишченскга қўққисдан ҳужум қилиб қолди. Бехосдан ҳужумга учраган чапаевчилар шиддатли жанг қилиб, тенгсиз олишувда деярли ҳаммалари ҳалок бўлишди. М. В. Фрунзе қўшинлар бўйича чиқарган буйруғида Чапаев «...жонажон халқ ишини сўнгги нафасигача ҳимоя қилиб, мардларча жон берди» деб ёзган эди.

Фрунзенинг буйруғига биноан 25-ўқчи дивизияга Чапаев номи берилди.

Ана шу қўшилманинг сафларидан кўпгина кўзга кўринган совет ҳарбий бошлиқлари етишиб чиқди. Улардан бир неча кишининг номини айтиш кифоя қилади: булар тилларда достон бўлган дивизия командири, Москва мудофаасининг қаҳрамони И. В. Панфилов, партизанларнинг ажойиб командири С. А. Ковпакдир. Эндиликда армия генерали, отлиқ аскарлар взводининг довюрак командири А. А. Лучинскийнинг номини ҳам тилга олмасдан ўта олмайман.

Жанговар анъаналарга содиқ, Чапаев номли 25-дивизия Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам қаҳрамонона жанг қилди. Бу дивизия Одесса ва Севастополни ҳимоя қилар экан жангларда ўзининг шон-шуҳратини ошириб, халқига, ватанига, Ленин партиясига садоқатли юзлаб янги қаҳрамонларни тарбиялаб етиштирди.

Собиқ 25-Чапаев дивизияси, эндиликда В. И. Чапаев номли Суворов орденли, Богдан Хмельницкий орденли, Қизил Байроқ орденли Синельниково — Будапешт мото-ўқчи гвардиячи дивизиядир. Унинг солдатлари ва офицерлари замонавий жанговар техникани астойдил эгалламоқдалар, Ватанга хизмат қилиш намуналарини кўрсатмоқдалар.

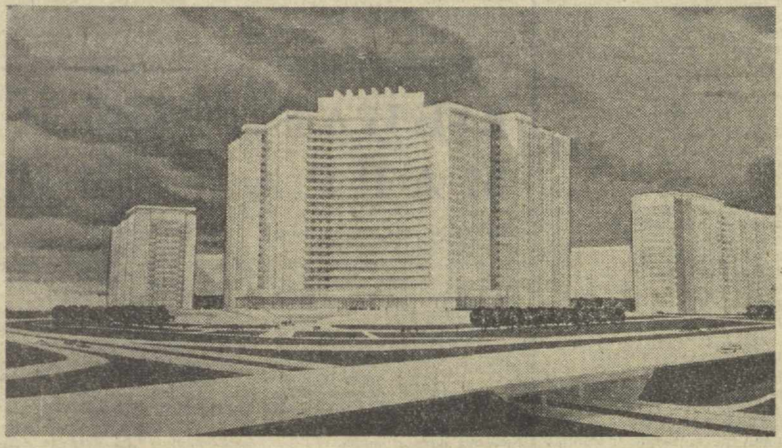

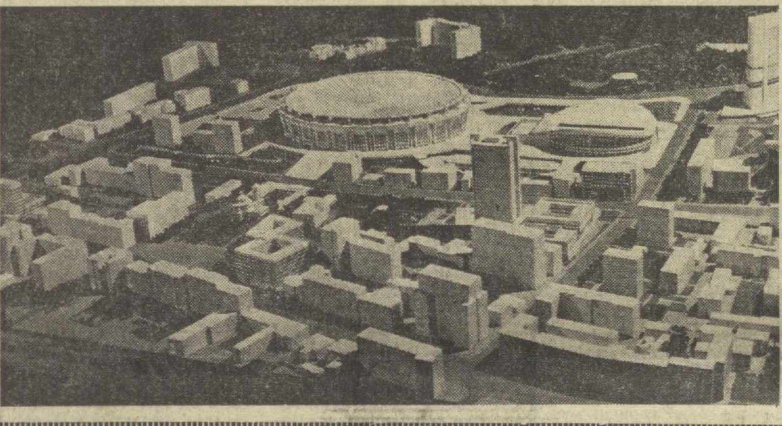

Ватанимиз пойтахти Москвада жаҳон спортчиларининг йирик анжумани, навбатдаги XXII олимпиада мусобақаларига катта ҳозирлик кўрилмоқда. Бугунги кунда пойтахтимизда йирик спорт иншоотлари барпо этилмоқда. Жумладан, шаҳарга Ленин проспекти томонидан кираверишда 2020 ўринли меҳмонхона комплекси қад кўтаради. Мир проспекти районида эса, янги спорт маркази вужудга келтирилапти. Бу ерда усти берк стадион ва сузиш бассейнлари барпо этилади. Суратларда: олимпиадачилар учун мўлжалланган меҳмонхона биноси (юқорида) ҳамда янги спорт марказининг кўриниши.

В. Егоров ва А. Стужин фотолари (ТАСС).

Алишер Навоий туғилган куннинг 536 йиллигига

НОДИР ҲАЁТ ҚИССАСИ

Республикамиз китобхонлари оммасига «Ажойиб кишилар ҳаёти» сериясида икки китоб туҳфа қилинди. Булардан бири ўзбек совет адабиётининг асосчиси, оташин шоир Ҳамза (Л. Қаюмов), иккинчиси Ленин мукофоти лауреати Ғафур Ғулом (А. Акбаров) ҳақида ёзилган эди. Яқинда шу серияда ўзбек классик адабиёти бўйича биринчи асар — Алишер Навоийга бағишланган китоб нашр этилди.

Филология фанлари доктори, профессор Азиз Қаюмовнинг «Алишер Навоий»* номли бу китоби олимнинг кўп йиллар мобайнида улуғ шоирнинг эпик мероси устида олиб бораётган изланишларининг мантиқий давоми сифатида майдонга келди.

Азиз Қаюмов Навоий ижодини халқ ўртасида кўпроқ ташвиқ этишга, унинг буюк инсонпарварлик ғояларини янада кўпроқ ёйишга астойдил киришиб муайян бир циклга уюшган асарларни ёзиб тугаллади.

«Алишер Навоий» китоби улуғ шоир ҳаёти ва ижодини ёритиб берувчи 24 фаслдан иборатдир.

Муаллиф Навоийнинг туғилиши, ўқиши ва тарбияланиши, ижод машаққатлари, халқ ва Ватан ҳақида қайғуришлари, сиёсий курашлар ва маданий табаддулотлардаги иштироки ҳамда уларни тўғри йўлга солиш учун қилган жонбозликлари тўғрисида ўз фикрларини ўрни-ўрни билан мароқли лавҳалар орқали ва бадиий тавсиф воситасида баён этади.

Шуниси диққатга сазоварки, муаллиф шоир ҳаёти ва ижодининг қайси бир босқичи, қандай бир қирраси ҳақида сўз юритмасин уни ижтимоий-сиёсий ҳаёт, маданий, хусусан, адабий муҳит билан боғлиқ тарзда олади. Натижада шоирнинг ҳаётий ва ижодий йўли яхлит ва теран ижтимоий моҳият касб этади.

А. Қаюмов ўз асарини «Ажойиб кишилар ҳаёти» серияси характери ва талабидан келиб чиқиб ҳам романтик, ҳам реалистик баён услубининг барча нозикликларини идрок этгани ҳолда ёзишга ҳаракат қилади. Шунинг учун ҳам китобдаги Навоийнинг таваллуди, Тафт шаҳрида машҳур олим Шарафиддин Али Яздий билан учрашуви, улкан дўсти ва маслакдоши Абдураҳмон Жомий билан ижодий режалар юзасидан мулоқотлари, ота ўрнидаги яқин кишиси ва мураббийси Паҳлавон Муҳаммад билан суҳбатлари, Самарқандда таҳсил олаётган йиллардаги воқеалар, баъзи асарларининг (чунончи, Саййид Ҳасанга ёзилган шеърий мактуб, «Ҳилолия» қасидаси) яратилиш тарихига оид, агар таъбир жоиз бўлса, илмий-бадиий лавҳалар ғоят таъсирли ва қизиқарли қилиб ёзилган. Сўз аро шуни айтиб ўтиш зарур кўринадики, асардаги бундай парчалар муаллифнинг улуғ шоир аҳволи-руҳиясини, унинг ижтимоий ва ижодий қиёфасини не чоғлиқ тўғри ҳамда юракдан тасаввур қилишини, айни чоғда ўзининг бадиий тафаккур соҳасида ҳам етук иқтидор соҳиби эканлигидан далолат беради.

Китобнинг олти фасли Навоийнинг «Ҳайратул-аброр», «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Мажнун», «Сабъаи сайёр», «Садди Искандарий» ва «Лисонут-тайр» достонларининг мазмуни баёнига бағишланади. Муаллиф ҳар бир достоннинг асосий, етакчи сюжет чизиғи, белгиловчи масалаларинигина эмас, балки унга алоқадор барча нуқталарни, бош қаҳрамонлар образларинигина эмас, балки ҳамма катта-кичик, ижобий ва салбий персонажларни ҳам диққат марказида тутади. Шу нуқтаи назардан қараганда, китобдаги достонлар мазмуни ғоят мухтасар, ҳар жиҳатдан аниқ ва изчил тарзда ҳамда биринчи марта бир асар таркибида баён этиб берилди, десак хато бўлмайди. Бунинг муҳим маърифий аҳамияти ҳам бор, албатта. Ўқувчи Навоий достонларининг мазмуни, қаҳрамонлар саргузаштларини муаллиф қарашлари таъсирида эмас, балки Навоий талқинида қандай бўлса шундайлигича уқиб олади ва уларга ўз муносабатини белгилашга ҳаракат қилади, интилади.

Навоийнинг илмий ва адабий характердаги насрий асарлари туркумидан «Тарихи мулуки Ажам», «Насоимул-муҳаббат», «Тарихи анбиё ва ҳукамо», «Муҳокаматул-луғатайн», «Мезонул-авзон», «Муншаот» каби насрий асарлари ҳақида эса ўқувчига уларнинг моҳиятини тўғри англашга ёрдам берадиган ғоят қисқа таҳлилий мулоҳазалар бериб борилади.

Ҳар қандай ижод маҳсулида бўлгани каби бу асарда ҳам баъзи бир хоҳиш, истак уйғотадиган ўринлар йўқ эмас. Энг аввало, китобнинг янада қизиқарли бўлишини таъминлайдиган, унинг асосий мақсадини очиб беришга хизмат қилувчи лавҳаларни янада бойитадиган, айни чоқда Навоийнинг қайноқ ижодий муҳити ҳақида ёрқинроқ тасаввур яратиб берадиган айрим маълумотлар, жумладан Восифийнинг «Бадоеъул-вақоеъ» асаридаги Навоийга бағишланган қисмлар, шоирнинг биринчи биографи Хондамир, Ҳирот тарихини ёзган Муъиниддин Замчи Исфизорийнинг Навоий шахсияти ҳақидаги қимматли маълумотлари, турли мактублар, ҳужжатлар ҳамда фармонлар муаллиф эътиборидан четда қолган. Зероки, асар сериясининг имкониятлари бундай маълумот ва материаллардан жуда кенг фойдаланишни тақозо қилади. Шунингдек, бу серия характери мавзуга алоқадор ҳар қандай реалистик фактларга ҳамиша катта эҳтиёж сезади. Масалан, «Мажолисун-нафоис»да ўз аксини топган Ҳиротдаги қайноқ адабий ҳаёт, унинг иштирокчилари ва яратувчиларининг ҳар хил нуфузли ҳамда турли табақага мансуб бўлганликлари, ҳар бир ёрқин адабий ҳодисанинг, фавқулодда битилган айрим шеър, ҳатто мутлақо янги поэтик образларнинг жуда қисқа муддатда бутун шаҳарга, баъзан ундан ҳам узоқларга ёйилиб кетиш ҳоллари, бунинг сабаб ва аҳамиятини кўрсатиб берадиган фактлар етарли даражада қамраб олинмаган. Айниқса, Навоийни замонамизга ҳамнафас сиймо эканлигини таъкидлайдиган масалалар, жумладан, унинг ўз даври маданий ҳаётининг ҳар соҳасидаги ёш ижодкор кучларга ниҳоятда эҳтиёткорлик билан қарагани, уларга мунтазам равишда ғоят катта ғамхўрлик кўрсатгани, уларнинг камолоти хусусида тинмай қайғургани каби масалаларга алоҳида урғу бериб ўтишлик ғоят ўринли бўлар эди.

Навоийнинг талабалик йиллардаги дўстлари тўғрисида сўз юритилар экан, Андижондан Самарқандга таҳсил учун келган Юсуф Андижоний (тахаллуси «Бадиий») ва Юсуф Сафоий номли икки талаба ёдга олинади (38-бет). Ваҳолонки, бу иккаласи бир шахс Юсуф Андижоний (Бадиий) бошқа бир андижонлик Мавлоно Сафоий деган шоир билан ҳамиша бирга юрганлигидан ва табиатида худпарастлик борлигидан баъзи шўхтаъблар унга ҳазил-мутойиба қилиб «Юсуф Сафоий» деб ҳам юришган.

Китобда «Навоий вафотидан уч йил ўтгач, Ҳусайн Бойқаро ҳам... вафот этди», дейилади. Аслида, Ҳусайн Бойқаро Навоий вафотидан беш йил кейин — 1506 йил 5 майда дунёдан ўтган.

Ўзбек совет адабиётида бу жанрнинг энди пайдо бўлгани, янги жанр эканлигини таъкидлаган ҳолда Навоий ижодининг толмас тарғиботчиси, заҳматкаш олим Азиз Қаюмовни кенг китобхонларга мўлжалланган, хусусан, ёшларимизнинг севимли китоби бўлиб қоладиган бу асари билан табриклаймиз. Умид қиламизки, олим бу йўлдаги ишларини давом эттиради, асарни янада тўлдириб, мукаммаллаштириб «Ажойиб кишилар ҳаёти»нинг катта сериясига олиб киради.

Суйима ҒАНИЕВА,
филология фанлари кандидати.

*** Азиз Қаюмов. Алишер Навоий (шоирнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида лавҳалар), «Ёш гвардия» нашриёти, Тошкент, 1976 йил.**

СПОРТ

Ленинградлик ёш спортчи Юля Богданованинг номи мухлисларга танилиб қолди. У эндигина 12 баҳорни кўрган бўлишига қарамай, қўлга киритаётган ютуқлари билан кўпчиликни мамнун этмоқда. Сузиш ҳаддини олган бу қиз Голландияда ўтказилган халқаро мусобақада 200 метрга брасс усулида сузиб, маррага иккинчи бўлиб келган эди. У 100 метрга сузиш бўйича 1 минуту 14.20 секунд вақт сарфлаб, биринчиликни эгаллади. Канадалик Р. Корсилья иккинчи фахрли ўринни эгаллади. Яна бир ванилимиз И. Попова (Харьков) 200 метрга баттерфляй усулида сузишда иккинчи совриндор ўринни олди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

СССР кубоги — «Известия» газетаси соврини учун ўтказиладиган анъанавий мусобақалар ҳар вақт оммавийлик касб этади. Совриндорлик баҳсларининг саралаш мусобақалари ўтган йилнинг февралида бошланган эди. Бугунги кунда зонал баҳсларининг ғолиблари аниқланди. Ҳар бир зонадан иккитадан ғолиб команда ярим финал мусобақаларида иштирок этадиган бўлди. Ун тўрт зонал мусобақада мамлакатимизнинг 126 шаҳар командаси иштирок этди. Ярим финал мусобақаларида куч синашадиган командалар орасида тошкентлик спортчилар ҳам бор. 26—27 февраль кунлари Ленинградда совриндорлик курашининг ҳал қилувчи баҳслари ўтказилади.

ШАШКА

Тошкентдаги республика шахмат-шашка клубида юз катакли шашка бўйича Ўзбекистон XXI чемпионати баҳслари давом этмоқда. Республика чемпионатининг бешинчи тур ўйинларидан кейин тошкентлик спорт мастери В. Александров пешқадам бўлиб олди. Дастлабки баҳсда у ҳамшаҳри С. Гуляевни доғда қолдириб, навбатдаги тўрт учрашувни ҳам муваффақиятли якунлади ва очколарни бештага етказиб олди. Спорт мастери М. Фозилов ҳам яхши ўйинлар кўрсатиб, пешқадамликка даъвогарлик қилди-ю, лекин бешинчи учрашувда С. Давидовдан енгилиб, имкониятни бой бериб қўйди. Олтинчи тур баҳсларида қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди. В. Александров —Г. Логачев учрашуви дуранг бўлиб, С. Давидов — Нуриддиновни мағлубиятга учратди. С. Гуляев ва М. Фозилов учрашуви эса Фозиловнинг қўли баланд ҳолида кечиктирилди. Шундай қилиб, В. Александров 5,5 очко билан олдинда бормоқда. М. Фозилов билан С. Гуляев ҳисобида 4 тадан очко бор.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

АХБОРОТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИДАН

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

1976 хўжалик йили якунлари бўйича Жиззах область пахтакорларининг катта бир группаси мамлакатнинг орден ва медаллари билан мукофотланган эди. Яқинда ана шу мукофотларни топширишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Мукофотларни область ижроия комитети раисининг ўринбосари Э. Исломов топширди.

Мукофот олганлар орасида Пахтакор районидаги Кичанов номли совхоздан О. Хўжамқулов, Энгельс номли колхоздан Қ. Боймирзаев, «Самарқанд» совхозидан Х. Султонов ва бошқалар бор. Улар ўзларининг меҳнатларига юксак баҳо берганликлари учун партия ва ҳукуматимизга самимий миннатдорчиликларини изҳор этдилар.

СТУДИЯНИНГ ЯНГИ БИНОСИ

Нукусда телевидение студияси янги бинога кўчиб кирди. Бу ерда аппарат-студия блоки фойдаланишга топширилди. Замонавий теле-кинопроекцион ускуналар эшиттиришларнинг сифатини яхшилашга имкон берди. Телевизорларнинг экранлари яхши кўрсата бошлади. Москва ва Тошкентдан телеэшиттиришлар ҳам мунтазам равишда кўрсатилмоқда.

ТЕЖАЛГАНИ ҲИСОБИГА

Тошкент кабель заводи январь ойида уч ҳафта беш йилликнинг биринчи йилида тежаб қолинган энергия ҳисобидан ишлади. Бу йил кабелчилар 2 миллион 230 минг киловатт-соат электр қувватини тежашга аҳд қилдилар.

УНУМДОРЛИК ОШАДИ

«Узбекхиммаш» заводида жорий этилган пармалаш автоматлари экономистларнинг ҳисоблаб чиқишига қараганда, ҳар йили 60 минг сўмлик маблағни тежашга имкон беради. Қозон, механика цехларида ва бошқа цехларда меҳнат сарфи энди анча камайди.

ПРИЦЕПЛАР ГАВАНАГА ЮБОРИЛДИ

Тошкент трактор заводи бу йил ўзининг биринчи маҳсулотини Гаванага 150 та юк прицепини юборди. Ҳозир «ТТЗ» маркаси қўйилган буюмлар 20 дан кўпроқ давлатга жўнатилмоқда.

БОЛАЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Бойсун районидаги болалар уйи тарбияланувчилари совға олдилар. Улар янги қурилган икки қаватли шинам бинога кўчдилар. Бу бинода мажлислар зали ва спорт заллари бор. Бинонинг ёнгинасида теплица, ошхона ва бошқа маиший хизмат уйлари қурилган.

ҚИШЛОҚҚА «ЗАНГОРИ ОЛОВ»

Андижон областидаги Пойтуғ темир йўл станциясида газ тўлдириладиган станция ишга туширилди. Бу станция Избоскан районидаги хўжаликларни «зангори олов» билан таъминлайди. Бу ерда суюлтирилган газ билан тўлдирилган баллонлар Олойдаги тоғли яйловларда ёзда қўй боқадиган чўпонларга жўнатилади.

ЯНГИ ТЕПЛИЦАЛАР

Сирдарё областидаги «Социализм» колхозининг сабзавоткорлари яхши совға олишди. Бу ерда уч гектар теплица комплекси ишга туширилди. «Ойна остидаги полиз» апрель ойидаёқ дастлабки помидор, бодринг маҳсулотларини етказиб беради.

«Узспецстрой» 1-трестининг мутахассислари республика хўжаликларида бир йил мобайнида 33 гектар майдонда теплица қуриб бердилар.

ЗОТЛИ БУЗОҚЛАР

Жиззах даштидаги «Тошкент» совхозининг чорвачилик комплексига Балтика бўйи ва Закарпатьедан 400 бош бузоқ келтирилди. Қўриқ ерда жойлашган Саркисов номли ва «Россия» совхозлари ҳам зотли сигирлар подасини тўлдириш учун бузоқлар олишди. Жиззах областидаги хўжаликларга бошқа республикалардан ҳаммаси бўлиб уч ярим мингдан ортиқ қорамол келтирилди.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/II да **Жизель**, 10/II да **Флория Тоска** (БССР халқ артисти Зиновий Бабий иштирокида).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9/II да **Парвона**, 10/II да **Олтин девор**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/II да **Навоий Астрободда**, 10/II да **Кўнгли ёш қариялар**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Грузия цирки» коллективининг гастроллари** (19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Эски милтиқ** (катта зал, кундуз ва кечқурун). **Номаълум аёл** (кичик зал 12, 14.30, 17, 19.30).

Эски милтиқ — «ЧАЙКА», «МОСКВА» (жуфт соатларда), «НУКУС» (тоқ соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Бир хушчақчақ дўстим бор — «ДРУЖБА» (15, 16.40, 19, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Юлдуз юқорига тушади — «ЎЗБЕКИСТОН» (11.40, 14, 16.30, 18.40, 21.00), «ДРУЖБА» (11, 12, 14, 17, 19, 20.00).

Олтин чашма — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Чигал излар — «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда).

Бўлиши мумкин эмас — БИЛИМЛАР УЙИ (13, 15, 17, 19.00).

Подшо Пётр ҳабашни қандай қилиб уйлантиргани ҳақида қисса — «КЎКЧА» (тоқ соатларда).

Малиновкада тўй — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
4—6 март кунлари

КЛАССИК КУРАШ БЎЙИЧА СССР БИРИНЧИЛИГИ ЎТКАЗИЛАДИ

Олимпиада, жаҳон, Европа ва СССР чемпионлари: А. ШУМАКОВ, В. КОНСТАНТИНОВ, С. НАЛБАНДЯН, В. ЧЕБОКСАРОВ, Н. БАЛБОШИН, Ф. МУСТАФИН, А. БИКОВ, В. РЯЗАНЦЕВ, А. КОЛЧИНСКИЙ, Н. ДАВИДЯН, В. АНИКИН, К. ФАТКУЛЛИНлар қатнашадилар.

Коллектив бўлиб келиш учун 23 февралгача (шанба ва якшанба кунларидан ташқари) **соат 10.00 дан 18.00 гача спорт зали кассасида заявкалар қабул қилинади.**

БИЛЕТЛАР 21 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ СОАТ 12.00 дан 18.00 гача сотилади.

46-02-50 телефон номери бўйича справкалар олиш мумкин.

МУСОБАҚАЛАР 4 МАРТ КУНИ СОАТ 12.00 ВА 18.00 ДА, 5, 6, МАРТ КУНЛАРИ СОАТ 10.00 ВА 17.00 ДА БОШЛАНАДИ.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири сиёсий иқтисод;

кафедра доцентлари: нормал анатомия, сиёсий иқтисод;

кафедра ассистентлари: факультет педиатрияси (2 ўрин), гистология, умумий хирургия, патологик анатомия, органик химия, қулоқ, томоқ ва бурун касалликлари, болалар хирургияси; рентгенология ва медицина радиологияси, педиатрия (0,5);

кафедра ўқитувчилари: рус тили (2), фалсафа, илмий коммунизм.

КОНКУРС МУДДАТИ — 4 мартгача.

Мурожаат учун адрес: 700140, Тошкент шаҳри, САМПИ, Чермет кўчаси, 103-уй.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30— **«Сепсиз қиз»** (бадиий фильм). 12.05 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 15.30 — **Ўзбекистон бўёқлари** (ҳужжатли фильм). 15.40 — Жаҳон бўйлаб. 16.05 — **«Ваня тоға»** (бадиий фильм). 17.45 — Фан оламида. 18.15. «Горнчилар қаердасиз!». 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — **«Уйқудаги гўзал»** (эртак). 19.30 — **«Камалак».** 20.05 — «Бизнинг қўшниларимиз». «Ульяна Михайловна» (телеспектакль). 20.50— **«9-студия» кўрсатуви.** 21.50— Спортлото. 22.00 — **«ВАҚТ».** 22.30 — Қаҳрамон билан учрашув. 23.30 — Концерт. 00.05— **Янгиликлар.**

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.25 — **Мультфильм.** 18.30— «Бойчечак». 19.00 — «Прогресс» программаси. 19.25 — **Миллионлар ленинча университети.** 19.45 — **Ахборот.** 20.00— **«Ғазал мулкининг султони». Алишер Навоий.** 21.00 — **Ахборот.** 21.20 — Концерт. 22.00 — **«ВАҚТ»** (Москва). 22.30 — **Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойи олдидан.** 22.45 — **«Келди-ю кетди»** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.15 — Ўқитувчи экрани. 19.45 — **«Цирюльнядаги драма»** (бадиий фильм). 20.00 — Француз **тили.** 20.30 — **Янгиликлар.** 20.50 — Беш йилликнинг зарбдор вахтасида. 21.10 — Реклама. 21.25 — Биология. 21.55 — Чизма геометрия.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.25 — **Навоий лирикаси.** 9.30 — Микрофон олдида СССР санъат усталари. 11.15 — **«Гражданлар урушининг афсонавий қаҳрамони»** (В. И. Чапаев туғилган куннинг 90 йиллигига). 11.30 — Ф. Назаров «Симфониетта» 12.10 — **«Узбекистан индустриальний».** 13.00 — Юксак самарадорлик учун. 13.30 — **«Аккорд»** ансамблининг концерти. 16.10 — «Ўзбекистон ССР халқ артисти З. Содиқова» (очерк). 18.30 — Спорт эшиттириши. 19.00 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 19.20 — Совет кинофильмларидан куйлар. 20.20 — Талабларингизни бажо келтирамиз (татарча концерт). 21.00— Қўшиқлар ва рақслар. 22.00 — **Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт.** 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — «Алишер Навоий». (спектакль монтажи).

Об-ҳаво

Бўгун кундузи Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областининг шимолида ҳаво бир оз булутли келади, ёғингарчилик бўлмайди. Қолган областларда қор ёғади. Фарғона водийсида ғарбдан секундига 10-15 метр, бошқа ерларда шимолдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Қорақалпоғистон АССРда 13-18, жойларда 23 даражагача совуқ бўлади. Хоразм ва Бухоро областининг шимолида 8-13 даража совуқ бўлиши кутилади.

Тошкентда ҳаво булутли келади, қор ёғади. Ғарбдан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсиб, 1-3 даража совуқ бўлади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 * ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. — 02187. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 33.